

Egz dla MOPR

Lublin, 28.06.2021 r.

MOPR.D.0811.22.2021

Protokół z postępowania kontrolnego o charakterze kontroli zleconej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zarządzanych przez Centrum Administracyjne im. Ewy Szelburg-Zarembiny: Dom Rodzinny Nr 1, Dom Rodzinny Nr 2, Dom Rodzinny Nr 3, Dom Rodzinny Nr 4 w zakresie funkcjonowania placówek w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawa i procedur.

Jednostka kontrolowana: Centrum Administracyjne im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie, Al. Raclawickie 22, 20-037 Lublin, zapewniające obsługę ekonomiczno - administracyjną jednostkom organizacyjnym wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Gminy Lublin - miasta na prawach powiatu: Dom Rodzinny Nr 1, Dom Rodzinny Nr 2, Dom Rodzinny Nr 3, Dom Rodzinny Nr 4, w Lublinie.

Kierownik jednostki kontrolowanej: Pan Jacek Środa - Dyrektor Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg - Zarembiny, zgodnie z Zarządzeniem nr 58/1/2021 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie udzielenia Panu Jackowi Środzie - Dyrektorowi Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie pełnomocnictwa do jednoosobowego kierowania Centrum Administracyjnym im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie i placówkami opiekuńczo - wychowawczymi obsługiwanymi przez Centrum oraz składania oświadczeń woli, posiada pełnomocnictwo do jednoosobowego kierowania jednostką kontrolowaną.

Forma organizacyjno - prawna jednostki kontrolowanej: Centrum Administracyjne im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie, Al. Raclawickie 22, 20-037 Lublin jest wyodrębnioną jednostką budżetową Gminy Lublin - miasta na prawach powiatu w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Przedmiotem działalności Centrum jest obsługa ekonomiczno - administracyjna placówek opiekuńczo-wychowawczych posiadających status jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Gminy Lublin - miasta na prawach powiatu. Domy Rodzinne są jednostkami budżetowymi w rozumieniu ustawy o finansach publicznych realizującymi zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych (na podstawie Statutu Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie, stanowiącego załącznik nr 5 do uchwały nr 607/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012 r. w sprawie reorganizacji Domu Dziecka im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie i nadania statutów tworzonym jednostkom organizacyjnym, Szczegółową organizację, zasady funkcjonowania Centrum i sposób obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych określają regulaminy organizacyjne placówek i Centrum przyjęte Zarządzeniem nr 52/7/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 lipca 2013 r. Dyrektor Centrum, zgodnie z zakresem pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Lublin zarządza i reprezentuje na zewnątrz Centrum i Domy Rodzinne.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie art. 38b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 poz. 821, tj.), § 2 pkt 3 lit. b Zarządzenia nr 33/4/2019 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 5 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielenia Pani Katarzynie Fus - Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie upoważnień w sprawach z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należących do właściwości Gminy Lublin - miasta na prawach powiatu, § 36 ust. 1 lit. b Regulaminu organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 62/10/2019 Prezydenta Miasta Lublin w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz § 1 ust. 1 pkt 2, § 3 ust. 2 pkt 2, § 4 pkt 2, § 8 ust. 1 pkt 2 i § 9 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania

postępowań kontrolnych oraz wyjaśniających przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 22/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu przeprowadzania postępowań kontrolnych oraz wyjaśniających przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie przez upoważnionych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w następujących placówkach opiekuńczo-wychowawczych zarządzanych przez Centrum Administracyjne im. Ewy Szelburg - Zarembiny, Al. Raclawickie 22 20-037 Lublin: Dom Rodzinny Nr 1, i

Dom Rodzinny Nr 3 i Dom Rodzinny Nr 4, Z uwagi na czasowy brak wychowanków w placówce przy ul. odstępiono od kontroli w tej placówce.

W ww. placówkach udostępniono dokumentację i umożliwiono przeprowadzenie rozmów z wychowawcami i wychowankami w zakresie objętym kontrolą. Ponadto kontrolujący przeprowadzili wizytację obiektów, w których mieszczą się Domy Rodzinne w celu oceny stanu faktycznego wyposażenia i pomieszczeń przeznaczonych do wypoczynku i rekreacji wychowanków.

Szczegółowy zakres kontroli dotyczył funkcjonowania Domów Rodzinnych Nr 1 - 4 w oparciu o przedstawione zarzuty byłych pełnoletnich wychowanków placówki zawarte w artykułach prasowych (w szczególności w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi i procesu ich usamodzielnienia) oraz funkcjonowania ww. placówek w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawa i procedur.

Kontrola miała charakter kontroli zleconej na polecenie p. Katarzyny Fus - Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dnia 10 maja 2021 r. Przeprowadzili ją na podstawie upoważnień nr MOPR.D.0114.34.2020. i nr MOPR.D.0114.34.2021. w dniach 11.05.2021 r. - 02.06.2021 r. Kierownik Działu ds. kontroli MOPR w Lublinie,

- Starszy inspektor w Dziale ds. kontroli MOPR w Lublinie,

Kierownik Sekcji ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego MOPR w Lublinie, i - psycholog w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin. Ze strony jednostki kontrolowanej w kontroli uczestniczyli Pan Jacek Środa - Dyrektor Centrum Administracyjnego im.

Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie, Zastępca Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie Pani Danuta Morawik-Kurowska, wychowawcy sprawujący dyżury na Domach Rodzinnych Nr 1-4 w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych oraz pracownicy placówki.

Informacje ogólne o jednostce kontrolowanej

Centrum Administracyjne im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie, Al. Raclawickie 22, 20-037 Lublin, zwane dalej Centrum, powstało w wyniku reorganizacji Domu Dziecka im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie przyjętej uchwałą nr 607/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012 r. w sprawie reorganizacji Domu Dziecka im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie i nadania statutów tworzonemu jednostkom organizacyjnym. Jest jednostką organizacyjną Gminy Lublin - miasta na prawach powiatu w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Przedmiotem działalności Centrum jest obsługa ekonomiczno - administracyjna i organizacyjna placówek opiekuńczo-wychowawczych posiadających status jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Gminy Lublin - miasta na prawach powiatu. Zgodnie z § 5 ust. 1 Statutu Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg - Zarembiny (załącznik nr 1 do protokołu kontroli), Dyrektor Centrum zarządza i reprezentuje na zewnątrz Centrum i placówki opiekuńczo-wychowawcze. Przykładowy Statut i Regulamin Domu Rodzinnego, obowiązujący dla Domów Rodzinnych Nr 1 - 4 (w załączeniu do protokołu, stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli). Zgodnie z § 7 pkt. 1-3 Regulaminu organizacyjnego, przyjętego Zarządzeniem nr 52/7/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 lipca 2013 r. (załącznik nr 3 do protokołu kontroli), Zastępca Dyrektora Centrum sprawuje nadzór nad realizowaniem przez pracowników Centrum i Placówek standardu opieki i wychowania oraz dokumentowania procesu opiekuńczo-wychowawczego.

Domy Rodzinne Nr 1 - 4 są jednostkami budżetowymi w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, które od dnia 1 stycznia 2013 r. realizują zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym placówek i Centrum przyjętym Zarządzeniem nr 52/7/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 lipca 2013 r. zadania placówek obejmują zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania, udzielanie ochrony i pomocy, dążenie do stworzenia atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, troski o wszechstronny i harmonijny rozwój w sferze intelektualnej, psychicznej, duchowej, fizycznej.

Dom Rodzinny Nr 1, Decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 23.01.2013 r. (PS-II.9423.3.1.2013) uzyskał zezwolenie na czas nieokreślony, realizuje zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego (9 miejsc) i typu interwencyjnego (1 miejsce). Na dzień kontroli w placówce według wykazu przebywało 5 wychowanków, z uwagi na 2 usamodzielnienia oraz pobyty 2 wychowanków w MOS i MOW. Dom Rodzinny Nr 2, Decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 25.02.2013 r. (PS-II.9423.3.2.2013) uzyskał zezwolenie na czas nieokreślony, realizuje zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego (10 miejsc) i typu interwencyjnego (4 miejsca). Na dzień kontroli w placówce według wykazu przebywało 10 wychowanków oraz 1 z wychowanek umieszczony w MOW. Dom Rodzinny Nr 3, Decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 25.02.2013 r. (PS-II.9423.3.3.2013) uzyskał zezwolenie na czas nieokreślony, realizuje zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego (13 miejsc) i typu interwencyjnego (1 miejsce). Na dzień kontroli w placówce według wykazu przebywało 11 wychowanków oraz 1 wychowanek umieszczony w MOS. Dom Rodzinny Nr 4, Decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 25.02.2013 r. (PS-II.9423.3.4.2013) uzyskał zezwolenie na czas nieokreślony, realizuje zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego (11 miejsc) i typu interwencyjnego (1 miejsce). Na dzień kontroli w placówce według wykazu przebywało 4 wychowanków. Pozostali: 3 pobyty w SOW w Częstochowie, 1 wychowanek w SOSW oraz 1 wychowanek – pobyt w szpitalu do 16.05.2021 r.

Dokumentacja, dokonane oględziny placówki.

W ramach kontroli zbadano oryginały, bądź kserokopie (potwierdzone za zgodność z oryginałem) następujących dokumentów:

1. Uchwała nr 607/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012 r. w sprawie reorganizacji Domu Dziecka im. Ewy Szelburg – Zarembiny w Lublinie i nadania statutów tworzonemu jednostkom organizacyjnym.
2. Statut Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie, stanowiący załącznik do Uchwały nr 607/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012 r.,
3. Zarządzenie nr 52/7/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 lipca 2013 r. w sprawie ustalenia regulaminów organizacyjnych placówek opiekuńczo-wychowawczych: Dom Rodzinny Nr 1, Dom Rodzinny Nr 2, Dom Rodzinny Nr 3, Dom Rodzinny Nr 4 oraz Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie.
4. Regulamin organizacyjny Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie, stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 52/7/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 lipca 2013 r.,
5. Regulaminy organizacyjne Domów Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4.
6. Zarządzenie nr 45/1/2021 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie przeniesienia Pana Jacka Środy na stanowisko dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie
7. Zarządzeniem nr 58/1/2021 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie udzielenia Panu Jackowi Środzie - Dyrektorowi Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie pełnomocnictwa do jednoosobowego kierowania Centrum Administracyjnym im. Ewy Szelburg - Zarembiny w Lublinie i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi obsługiwanymi przez Centrum oraz składania oświadczeń woli
8. Zarządzenie nr 4/2013 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie, z dnia 6 maja 2013 r. w sprawie przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków

- w Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie
9. Zarządzenie nr 20/2014 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie, z dnia 14 maja 2014 r., w sprawie zasad kontaktów z dziećmi w Domach Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4.
 10. Zarządzenie nr 23/2014 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie, z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia zasad korzystania z komputerów przez wychowanków Rodzinnych Domów Nr 1, 2, 3 i 4.
 11. Zarządzenie nr 24/2014 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie, z dnia 26 września 2014 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty kwoty pieniężnej do własnego dysponowania dla wychowanków Domów Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4.
 12. Zarządzenie nr 2/2016 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie, Al. Raclawickie 22 z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie ustalenia zasad postępowania z wpłatami z tytułu alimentów na rzecz wychowanków Domów Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4.
 13. Zarządzenie nr 3/2016 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania e- papierosów przez wychowanków Domów Rodzinnych Nr 1, Nr 2, Nr 3 i Nr 4 w Lublinie.
 14. Zarządzenie nr 1/2018 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie sposobu zawiadamiania Policji o nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w Domach Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4.
 15. Zarządzenie nr 4/2019 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie ustalenia zasad postępowania z wpłatami z tytułu dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego na rzecz wychowanków Domów Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4.
 16. Zarządzenie nr 7 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie z dnia 25 października 2019 r. w sprawie zasad kontaktów z dziećmi w Domach Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4.
 17. Zarządzenie nr 8/2019 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie z dnia 25 października 2018 r. w sprawie rodzaju prowadzonej dokumentacji dotyczącej dziecka w Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie i Domach rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4.
 18. Zarządzenie nr 5/2021 z dnia 1 lutego 2021 r. Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie, w sprawie określenia zasad podziału miejsc w poszczególnych Domach Rodzinnych nr 1, 2, 3 i 4.
DR Nr 1, ul. Kilińskiego 12 -liczba miejsc 10,
DR Nr 2, ul. Mineralna 21 – liczba miejsc 14,
DR Nr 3, ul. Gen. B. Ducha 38 – liczba miejsc 14,
DR Nr 4, ul. Gliniana 17/18 – liczba miejsc 12.
 19. Dokumentacja kadrowa, na podstawie okazanych teczek osobowych kadry zatrudnionej w Domach Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4 w Lublinie,
 20. Protokoły ze spotkań Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.
 21. Plany pomocy dziecku, ich modyfikacje opracowane według wskazań Zespołów ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, plany pomocy rodzinom.
 22. Karty pobytu dziecka w placówce (obszary oceny: opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku, opis funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią, z uwzględnieniem samowolnego opuszczania placówki, informacje o przebiegu kontaktów placówki ze szkołą do której dziecko uczęszcza, oraz jego nauki szkolnej, opis rozwoju dziecka z uwzględnieniem stanu emocjonalnego i samodzielności dziecka, informacje o stanie zdrowia dziecka, w tym stanie zdrowia psychicznego, informacje o lekach podawanych dziecku, informacje o pobytach w szpitalu, w tym w szpitalu psychiatrycznym, informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla niego wydarzeniach, opis współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny, inne znaczące informacje i uwagi).
 23. Diagnozy psychofizyczne dzieci wraz z aktualizacjami.
 24. Karty udziału w zajęciach specjalistycznych, arkusze badań i obserwacji

- psychologicznych/pedagogicznych.
25. Księgi dyżurów poszczególnych Domów Rodzinnych (w zakresie okresu ostatni kwartał roku 2020 oraz pierwszy kwartał roku 2021), w tym rejestry odwiedzin, domowe odwiedziny, ewidencję dziennych zwolnień wychowanków,
 26. Listy wychowanków poszczególnych Domów Rodzinnych.
 27. Dokumentację dotyczącą kontaktów wybranych wychowanków z rodzinami oraz osobami im bliskimi (na podstawie: prowadzonego rejestru domowych odwiedzin, zapisów w karcie pobytu wychowanka, złożonych wniosków o pobyt dziecka poza Domem Rodzinnym)
 28. Ewidencję dziennych zwolnień wychowanków.
 29. Karty rozchodu leków w odniesieniu do posiadanej dokumentacji medycznej wychowanków oraz zaleceń lekarskich.
 30. Listy wypłat kieszonkowego.
 31. Teczki osobowe wychowanków aktualnie przebywających w placówce.

Analizy kompletnej dokumentacji wychowanków dokonano na próbie, Kontrolujący wyłonili dokumentację 7 wychowanków do kompleksowej analizy, tj: P.K.; A.Z.; M.M.; D.B.; K.K.; W.P.; N.M. Ponadto Kontrolujący dokonali oględzin pomieszczeń Domów Rodzinnych Nr 1-4 oraz przeprowadzili rozmowy z Dyrekcją oraz pracownikami Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg - Zarembiny, wychowawcami pełniącymi dyżury w Domach Rodzinnych Nr 1-4 oraz wychowankami obecnymi w placówce w okresie prowadzonego postępowania kontrolnego.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, ze wskazaniem podstawy dokonanych ustaleń

I. Oględziny pomieszczeń w Domach Rodzinnych Nr 1-4 w Lublinie.

Dom Rodzinny Nr 1,le mieści się w budynku jednorodzinny z balkonem i przynależącym ogrodem w dzielnicy Sławinek. Jest to budynek 4 kondygnacyjny.

W placówce znajdują się zarówno pokoje dla wychowanków (5), wyposażone standardowo w łóżka pojedyncze lub piętrowe szafę, stolik, krzesła i szafki nocne, pokój dla wychowawców, pełniący funkcję biura, jak również pomieszczenia służące wszystkim wychowankom, takie jak sala tv i komputerowa, salon połączony z jadalnią, w którym podczas nauki zdalnej wychowankowie mają możliwość uczestniczenia w lekcjach on-line. Placówka posiada również pomieszczenie pełniące funkcję siłowni, wyposażone w rowerek treningowy i bieżnię, worek treningowy do boksu, stół do tenisa stołowego i stolik – piłkarzyki. W placówce znajduje się również otwarta kuchnia, wyposażona w niezbędny sprzęt AGD, w której przygotowywane są posiłki dla wychowanków. Łazienki są przystosowane do potrzeb i liczby wychowanków, nie występują żadne braki w wyposażeniu. W budynku znajdują się również pomieszczenia służące odpowiedniemu przechowywaniu żywności (wyposażone w lodówkę - zamrażarkę). Do domu przynależy również niewielki ogród. W związku z otrzymanym wsparciem ze strony sponsora (materiały budowlane farba), jak wynikało z relacji Lidera Domku, kadra placówki podjęła decyzję o pomalowaniu pokoi wychowanków oraz wspólnie użytkowanych pomieszczeń. Szczególną uwagę osób kontrolujących zwrócił jeden z pokoi znacznie odbiegający stanem higieniczno - technicznym od pozostałych pokoi wychowanków. Ze złożonych wyjaśnień pracownika, wynikało że jest to pokój zajmowany przez starszych chłopców, z których jeden znacząco sprawa problemy wychowawcze. Na ścianach znajdowały się napisy wyrażające negatywny styl funkcjonowania wychowanka, był napis z jego imieniem na zajmowanym przez niego łóżkiem, ogólny stan pokoju wskazywał na znaczne zniszczenia, które były wynikiem niewłaściwego użytkowania i dewastowania. Pomieszczenie wymagało przeprowadzenia działań naprawczych (reportaż fotograficzny dokumentujący stan pokoju, stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli), na które „wychowanek nie wyraził zgody” (...). Z uwagi na brak zgody wychowanka pomieszczenie nie zostało naprawione.

Dom Rodzinny Nr 2,

.....mieści się w budynku

jednorodzinny, z ogrodem patio i balkonem, w dzielnicy Sławin. W ogrodzie znajduje się składzik na rowery i grill. Jest to budynek wielokondygnacyjny, w którym znajdują się pokoje dla wychowanków (4), pokój – biuro dla wychowawców i pomieszczenia ogólnodostępne, takie jak sala tv, jadalnia, 2 łazienki (osobna dla chłopców i dziewcząt), kuchnia połączona ze spiżarnią, a ponadto siłownia i pokój muzyczny. Wszystkie pomieszczenia są czyste, odświeżone, wyposażone standardowo w łóżka (z możliwością wysuwania), stolik, lub biurko i krzesła oraz szafy do przechowywania ubrań regały otwarte lub półotwarte. w przedpokoju znajduje się duża szafa gospodarcza. W jadalni znajduje się duży stół z 12 krzesłami. Kuchnia wyposażona w meble kuchenne, zmywarkę, lodówkę z zamrażarką, do kuchni przynależy spiżarnia, w której znajduje się lodówka i zamrażarka. W placówce znajdują się również pomieszczenia gospodarcze, takie jak magazynki (chemiczny i na różne rzeczy), magazyn z suszarką. Wszystkie pomieszczenia są czyste, mają odświeżone ściany. Otoczenie placówki jest zadbane.

Dom Rodzinny Nr 3, przy ... e, mieści się w wielokondygnacyjnym budynku jednorodzinny z oszklonym balkonem, w dzielnicy Sławin. Przed placówką znajduje się mini boisko ziemne, wyposażone w bramkę i kosz. W placówce znajduje się pokój dla wychowawców, 7 pokoi dla wychowanków (maksymalnie 3 osobowych), wyposażonych standardowo w łóżka, biurko (lub stolik), krzesła, szafę ubraniową i regał (otwarty lub zamknięty). Oprócz pokoi dla wychowanków w placówce znajdują się pomieszczenia do użytku wspólnego, jak salon z funkcją odrabiania lekcji, przystosowany do nauki zdalnej wyposażony w szafę, niższy stolik dla mniejszych dzieci, 3 kanapy i 3 fotele, 1 pokój wyposażony w narożne biurko, stanowiska komputerowe, 2 biblioteczki; kuchnia połączona z jadalnią, w której znajduje się rozkładany stół, szafki, lodówka, ława stolik i zmywarka. Placówka posiada również na potrzeby wychowanków 2 łazienki – dla chłopców i dziewcząt (wyposażone standardowo w umywalkę i wannę). W placówce znajdują się także pomieszczenia gospodarcze takie jak: kotłownia, magazyn „suchy”, w którym przechowywana jest pościel i artykuły chemiczne; magazynek spożywczy w którym mieści się zamrażarka, lodówka oraz pralnia z suszarką, składzik rowerowy. W suterenie znajduje się również sala gimnastyczna wyposażona w atlas, drabinkę i stół do tenisa stołowego.

Dom Rodzinny Nr 4, ... Lublinie mieści się w budynku wielorodzinnym. W mieszkaniu znajdują 4 pokoje dla wychowanków (2-osobowe), wyposażone (każdy) w łóżko piętrowe, szafę, stolik, krzesła i szafki nocne. W mieszkaniu znajduje się pokój dzienny wyposażony w kanapę, komodę, komputer i tv. 2 toalety (osobna dla wychowawców i wychowanków), kuchnia wyposażona standardowo, w szafki kuchenne, stół z krzesłami, lodówkę, kuchenkę. W mieszkaniu znajduje się również pokój wychowawców wyposażony w biurko i szafę. Mieszkanie czyste, zadbane.

Na podstawie dokonanych oględzin w poszczególnych Domach Rodzinnych, Kontrolujący ustalili, iż, wszystkie pomieszczenia placówek są wyposażone w meble oraz niezbędny sprzęt AGD, RTV; pokoje mieszkalne są przeznaczone dla nie więcej niż 3 osób, są właściwie oświetlone a ich powierzchnia zapewnia przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia. Łazienki umożliwiają korzystanie z niej w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny. Urządzenia sanitarne zostały dopasowane do potrzeb wychowanków. W pokojach dzieci zapewnione są miejsca do nauki, a oprócz tego w każdej placówce znajdują się miejsca do odbywania nauki zdalnej. Zabezpieczono miejsca do przygotowania posiłku, przechowywania żywności i jej obróbki. Wyznaczono wspólne przestrzenie mieszkalne, w których można spożywać posiłki, a także stanowiące miejsca spotkań i wypoczynku. W poszczególnych Domach wyznaczono miejsca (zamykane na klucz), gdzie przechowywana jest dokumentacja wychowanków. W ocenie Kontrolujących czystość i stan sanitarny pomieszczeń nie budzą zastrzeżeń. Przestrzegane są zasady higieny otoczenia. Liczba wychowanków zamieszkujących w Domach Rodzinnych Nr 1 – 4 jest zgodna z zapisami Statutu i Regulaminów organizacyjnych.

Wnioski:

1. Kontrolujący stwierdzają, iż wymagania określone § 18 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy

i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej zostały spełnione. Zapewniono odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe, umożliwiając wychowankom Domów Rodzinnych Nr 1 - 4 w Lublinie zabezpieczenie ich indywidualnych potrzeb w zakresie: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego; warunków do realizacji edukacji i rozwoju zainteresowań oraz wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

2. W ocenie Kontrolujących za niedopuszczalną należy uznać postawę kadry wychowawczej Domu Rodzinnego Nr 1, akceptującej negatywne zachowanie wychowanka polegającą na nie wyrażeniu zgody na podjęcie działań naprawczych w pokoju. Według Kontrolujących mogło to świadczyć o występującym problemie w procesie wychowawczym wskazanego wychowanka.

II. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oraz Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz weryfikacja zarzutów przedstawionych w artykułach prasowych w odniesieniu do ww. standardów opieki i wychowania.

W trakcie czynności kontrolnych szczególną uwagę Kontrolujący zwrócili na wyjaśnienie zarzutów jakie zostały nagłośnione w mediach w związku z wystosowanym pismem wychowanków Domu Rodzinnego. W tym celu badano dostępną dokumentację, prowadzono rozmowy wyjaśniające zarówno z wychowankami placówki, jak i pracującą tam kadra.

II.1. W zakresie zarzutu stosowania środka wychowawczego, w formie nieuzasadnionego wzywania Policji na interwencje.

Analizując dostępną dokumentację (karty pobytu wychowanków, księgi dyżurów, notatki służbowe, itp.), a także na podstawie prowadzonych rozmów zarówno z wychowankami, jak i kadra placówki Kontrolujący nie stwierdzili zasadności zarzutów podniesionych w artykułach prasowych. Sporadyczne korzystanie z pomocy Policji było dokumentowane i zasadne z uwagi na niewłaściwe, a nawet zagrażające zachowaniem wychowanków i najczęściej związane było z ich agresywną postawą. Przykładem uzasadnionej interwencji są notatki służbowe z dnia 07.03.2021 r. oraz z dnia 09.03.2021 r., stanowiące załącznik nr 5 do protokołu kontroli. Podczas przeprowadzanych rozmów tylko jeden z wychowanków poruszył temat wzywania Policji przez wychowawców, co w jego odczuciu było nieuzasadnione: *„Były sytuacje, że wychowawcy bezpodstawnie wzywali Policję, np. Pan (imię wychowawcy, już nie pracuje w Placówce) wezwał Policję bo palił papierosa. I Pani (imię wychowawcy) też wezwała Policję i karetkę do bo ten rzekomo z widelcem biegł i coś mógł zrobić”*. Pozostali podopieczni nie wnosili uwag odnośnie działań związanych z wzywaniem Policji przez pracowników.

II.2 W zakresie prowadzonego treningu lekowego oraz zarzutu podawania przez wychowawców leków wychowankom w celu ich wyciszenia/uspokojenia.

Kontrolujący zapoznali się z dokumentacją medyczną udostępnianą w teczkach osobowych poszczególnych wychowanków placówki, ich diagnozach oraz planach pracy z dzieckiem i zapisach w kartach pobytu wychowanka, jak również zawartymi w księgach dyżurów kartami rozchodów leków. Dodatkowo prowadzono rozmowy wyjaśniające w tej kwestii zarówno z obecnymi na danej placówce wychowawcami, jak i wychowankami. Z analizy wskazanej dokumentacji wynikało, że leki jeśli już, to są wydawane konkretnemu wychowankowi zgodnie zaleceniem lekarza prowadzącego w oparciu o dokumentację medyczną (karty leczenia, zaświadczenia lekarskie, itp.), a ich wydawanie jest dokumentowane w karcie rozchodu leków. Podczas rozmów z wychowankami tylko jeden z nich odniósł się do kwestii nieuzasadnionego podawania leków przez wychowawców: *„(...) Podawali nam (wychowankom) psychotropy. Mi też, małe czerwone i żółte tabletki mimo, że miałem odstawione, raz dziennie i ja te leki wypluwałem (...) byłem na wizycie i słyszałem, że lekarz już mi odstawia leki (...) i chyba (wychowankowi O) też podawali i on też wypluwał (...) nie wiem jak się potoczą moje losy, ale chciałabym jeszcze przez rok się uczyć i tu na domku zostać”*. Pozostali wychowankowie w rozmowie, w różnych Domkach,

nie zgłaszali faktu podawania im leków wbrew ich woli czy wbrew zaleceniom lekarskim. Rozmówcy podkreślali, że wychowawcy podają leki jedynie tym wychowankom, którym lekarstwa zostały przepisane, tak jak to zrelacjonował jeden z nich: „wychowawcy nie dawali nam psychotropów, tylko leki przeciwbólowe, np. Apap czy Ibuprom. Hydroksyzynę przyjmuje tylko ma przepisane przez lekarza”.

II.3 W zakresie zarzutu nadmiernego i nieuzasadnionego kierowania wychowanków do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii (MOS)/Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczy(MOW)/Specjalnych Ośrodków Wychowawczych (SOW)/Specjalnych Ośrodków Szkolno Wychowawczych(SOSW).

Kontrolujący dokonali analizy dokumentacji dotyczącej umieszczania wychowanków w ośrodkach wspierających, jak również zestawienie pobytów wychowanków poza placówką w latach 2017-2021. Zestawienie stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli. Sprawdzano, czy zasadne było kierowanie podopiecznych do MOW/MOS/SOW/SOSW i czy odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Z analizy udostępnionej dokumentacji wynika, że:

w roku 2017 – skierowania do MOW: DR Nr 2 – 1 wychowanek, DR Nr 3 – 2 wychowanków, MOS: DR Nr 1 – 2 wychowanków, DR Nr 2 – 5 wychowanków, DR Nr 4 – 1 wychowanek, przeniesiony następnie do SOW, kierowania do SOW: DR nr 1 - 2 wychowanków, SOSW: DR Nr 3 – 2 wychowanków, DR Nr 4 – 1 wychowanek,

w roku 2018 – skierowania do MOW: DR Nr 1 – 1 wychowanek, DR Nr 4 – 1 wychowanek, MOS: DR Nr 1 – 2 wychowanków, DR Nr 2 – 4 wychowanków, DR Nr 4 – 1 wychowanek, SOW: DR Nr 1 – 1 wychowanek, DR Nr 4 -2 wychowanków, SOSW: DR Nr 1 – 1 wychowanek, DR Nr 3 – 1 wychowanek, DR Nr 4 – 1 wychowanek.

W roku 2019 – skierowanie do MOW: DR Nr 3 – 1 wychowanek, MOS: DR Nr 1 – 1 wychowanek, DR Nr 2 – 3 wychowanków, DR Nr 4 – 1 wychowanek, SOW: DR Nr 1 – 1 wychowanek, a następnie do SOSW, DR Nr 4 – 2 wychowanków, SOSW – DR Nr 2 – 1 wychowanek, DR Nr 4 – 1 wychowanek.

W roku 2020 – skierowanie do MOW: DR Nr 1 – 1 wychowanek, następnie pobyt w MOS, DR Nr 2 – 2 wychowanków, MOS: DR Nr 1 – 1 wychowanek, DR nr 2 – 2 wychowanków, DR Nr 3 – 1 wychowanek, DR Nr 4 – 1 wychowanek, SOW: Dr Nr 4 – 4 wychowanków, SOSW: DR Nr 4 – 1 wychowanek.

W roku 2021 – skierowanie do MOW: DR Nr 1 – 1 wychowanek, DR Nr 2 – 3 wychowanków, DR Nr 4-1 wychowanek, który przeszedł z MOS, MOS: DR Nr 1 – 1 wychowanek i DR Nr 3 – 1 wychowanek, SOW: DR Nr 4 – 3 wychowanków, SOSW: DR Nr 4 – 1 wychowanek.

Dokonując analizy zasadności skierowań wychowanków do ośrodków wsparcia należy mieć na uwadze, iż:

MOS przeznaczone są dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym są zagrożone niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i socjoterapii. Do zadań MOS należy eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń zachowania oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi. Rekrutacja do placówek odbywa się na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych dzieci posiadających orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego.

MOW przeznaczone są dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i resocjalizacji jako resocjalizacyjno-wychowawcze, a dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim jako resocjalizacyjno-rewalidacyjne. Do zadań MOW należy eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi. Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze przeznaczone są wyłącznie dla młodzieży, wobec której Sądy Rodzinne i Nieletnich

zastosowały (w trybie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich) środek wychowawczy w postaci umieszczenia w MOW.

SOSW prowadzone są dla wychowanków, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu ww. niepełnosprawności wydane przez publiczne poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym specjalistyczną, oraz z powodu swojej niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola/szkoły w miejscu zamieszkania. Dzieci te lub uczniowie wymagają stosowania specjalnych oddziaływań wychowawczych, organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i objęcia zajęciami rewalidacyjnymi.

SOW prowadzone są dla wychowanków, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z powodu niepełnosprawności przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym specjalistyczną, oraz ze względu na swoją niepełnosprawność nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania ani do specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego lub nie mogą przebywać w bursie. Wychowankowie przyjmowani są do SOW na czas wynikający z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Wychowankami SOW są dzieci i młodzież uczęszczające do klas 4–6 szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym wychowanek kończy 24 rok życia.

W trakcie wywiadów dwóch wychowanków zgłosiło: „Czuję się zastraszony przez Dyrekcję tym, że wyjadę do ośrodka”. Obaj nie przedstawili, czy zastraszanie ze strony Dyrektora ma charakter nagminny i notoryczny. Przy czym jeden z wychowanków jednocześnie dodał, że chciałby zostać w Placówce przynajmniej rok po skończonych osiemnastych urodzinach. Pozostali mieszkańcy Domów Rodzinnych nie przytaczali w swoich wypowiedziach sytuacji, które mogły świadczyć o tym, że byli zastraszani. Jedna z wychowanek kwestię nieuzasadnionego kierowania do placówek skomentowała w następujący sposób: „Każdy wychowanek, który trafił do ośrodka (np. MOS, MOW), to trafił za coś, to jest przesada, że ktoś za niewinność tam trafił. Ja nie chodziłam do szkoły i wiedziałam, że lada chwila trafię do ośrodka. Było to dla mnie jasne, bo wychowawcy mnie o tym informowali, że tak to się może skończyć. I mimo że będąc w ośrodku i przyjeżdżając na przepustki na Domek rozrabiałam, np. uciekałam to wychowawcy dawali mi kolejne szanse (na przyjazdy na Domek), czułam, że mi ufają. Byłam im i Dyrekcji wdzięczna za to”.

Kontrolujący stwierdzają na podstawie udostępnionej dokumentacji, jak również wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Centrum, iż każdorazowe skierowanie wychowanka do ww ośrodków odbywało się po wyczerpaniu możliwości stosowanych metod wychowawczych oraz w przypadku MOS, SOW, SOSW na podstawie orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego, zaś w przypadku umieszczenia wychowanka w MOW, decyzję o takim środku wychowawczym podejmował właściwy Sąd Rodzinny i Nieletnich w oparciu o akta sprawy. Powyższe wskazuje na brak zasadności zarzutów w artykułach prasowych w sprawie izolacji osób „niewygodnych dla placówki i rządzących nią” (...)

II.4 W zakresie zarzutu wykorzystywania wychowanków do dyscyplinowania innych w zamian za osiągnięcie korzyści

Podczas rozmów z mieszkańcami Domów Rodzinnych żaden nie poruszył tematu wykorzystywania przez wychowawców jednych wychowanków do dyscyplinowania innych i nie potwierdził, żeby takie sytuacje miały miejsce. Tym bardziej nie pojawiły się sygnały świadczące o przekazywaniu przez wychowawców korzyści, np. materialnych niektórym wychowankom za podejmowanie takich działań.

II.5 W zakresie zarzutu przeglądania rzeczy osobistych, w tym wiadomości tekstowych na prywatnych telefonach wychowanków.

W materiałach medialnych znalazła się informacja o przeglądaniu prywatnych wiadomości z telefonów wychowanków (SMS-y, wiadomości tekstowe z komunikatorów internetowych) przez wychowawców. Z wszystkich rozmówców jeden potwierdził, że doświadczył takiej sytuacji w przeszłości: „Był wychowawca (Pan Z) i sprawdzał po nocach telefony (Wyjaśnienie: na Domach

Rodzinnych jest wprowadzona zasada, że wychowankowie oddają na noc telefony do przechowania wychowawcom) (...) i rano ten wychowawca rozmawiając z nami używał takich słów, określę które ja używałem w wiadomościach wysyłanych SMS-ami do (wychowanek E). Zainstalowałem taką aplikację, która rozbiła zdjęcie tego, kto próbował odblokować telefon i zapisywało się to zdjęcie w folderze. I kiedyś rano odebrałem telefon i wtedy właśnie zobaczyłem, że było tam zrobione zdjęcie twarzy wychowawcy (Pan Z) i chyba tak zrobił jeszcze z innym telefonem” (Wyjaśnienie: wychowawca przedstawiony w powyższych sytuacjach nie jest już pracownikiem Placówki).

Pozostali mieszkańcy Domków nie zgłosili uwag, zastrzeżeń związanych z przechowywaniem telefonów czy naruszeniem ich prywatności do korespondencji. Do sprawy odniósł się również jeden z pracowników: „Absolutnie nie ma możliwości przeglądania wiadomości, telefonu, wychowankowie mają założone blokady na telefony i nie mogliśmy dostać się do nich. Telefony na noc zamykamy na klucz w metalowej szafie”.

II.6 W zakresie zarzutu niepoprawnych relacji między wychowawcami, ich konfliktów, a także sposobu zatrudniania kadry.

Jedynie dwóch z rozmówców wskazało na istnienie konfliktów pomiędzy wychowawcami. Jeden miał miejsce w przeszłości: „Pani X nadawała na Panią Y i nagadywała na nią, co źle robi i Pani X donosiła do dyrekcji na Panią Y bo Pani X miała ból dupy, że musiała oddać stanowisko. Pani Y mówiła, że Pani X obgaduje ją przy dyrekcji i przez to ma po uszach. Ale było to (cała sytuacja) już dawno, w tamtym roku i teraz tego już nie ma (Wyjaśnienie: dopytywany wychowanek nie obserwuje aktualnie konfliktu pomiędzy ww. osobami dorosłymi ani innymi pracownikami) (...) i raz był dyrektor i ochrzanił wychowawcę, że nie przestrzega regulaminu”. Inny z wychowanków, z tej samej grupy, stwierdził: „Wychowawcy najeżdżają na siebie nawzajem. Ale przy mnie tak nie było, że wychowawcy obgadali się wzajemnie, tylko słyszałem” (Wyjaśnienie: wychowanek nie przytoczył konkretnych sytuacji, jak sam przyznał, słyszał to od innych wychowanków). Pracownicy podczas rozmów nie wnosili tematu konfliktów pomiędzy poszczególnymi osobami, czy też włączania wychowanków do sporów pomiędzy wychowawcami. Jeden z nich zadeklarował: „Jeżeli wychowanek poruszy temat innego wychowawcy przy mnie, to ja nie wdaję się w dyskusję”.

Pojawiły się pojedyncze głosy ze strony wychowanków, że Dyrektor zatrudnia osoby, które są jego znajomymi: „Tutaj pracują znajomi znajomych”; „Niektórzy wychowawcy się znają, znają się z Dyrektorem i dlatego tutaj pracują”; „Dyrektor zatrudnia ludzi, których zna”; „Wiem, że jak ktoś z wychowawców mu nie pasuje, to wychowawcy odchodzą (...) wybiera wychowawców, którzy mu pasują”

II.7 W zakresie zarzutu, braku pomocy po osiągnięciu pełnoletności przez wychowanków, ze strony Dyrekcji i pracowników Placówki.

Kontrolujący w trakcie rozmów z kadrami placówki i wychowankami, uzyskali informację, iż osobą która podniosła medialne zarzuty o braku wsparcia po uzyskaniu pełnoletności ze strony dyrekcji i pracowników Centrum im. Ewy Szelburg-Zarembiny oraz wychowawców z Domu Rodzinnego Nr 1 jest P.K. były wychowanek tego domu. Z uwagi na powyższe Kontrolujący dokonali analizy wsparcia wychowanka w procesie usamodzielniania. Stwierdzono, iż uzyskał on pełnoletność w dniu 11.07.2017 r. usamodzielniał się z dniem 09.04.2021 r. Indywidualny program usamodzielniania opracowany został przez osobę usamodzielniającą wraz z opiekunem usamodzielniania w dniu 27.05.2017 r. zatwierdzony został przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie dnia 08.06.2017 r. Modyfikacje programu dokonano 15.11.2020 r., 28.02.2021 r., 11.03. 2021 r. W trakcie procesu usamodzielniania P.K. był uczniem: Zespołu Szkół Odzieżowo Włókienniczych im. Władysława Reymonta w Lublinie w Technikum Usługowo-Gospodarczym w klasie o profilu fototechnik oraz Policealnej Szkoły Medycznej Gowork.pl w Lublinie o profilu technik masażysta.

P.K. podczas pobytu w placówce ukończył następujące kursy zawodowe:

- kurs operatora wózka jezdniowego podnośnikowego z mechanicznym napędem podnoszenia wraz z samodzielną wymianą butli gazowych przeprowadzonego przez

- Szkolpol s.c. Mirosław Adamczyk, Sylwester Lis. Zaświadczenie z dnia 08.12.2017 r.
- kurs księgowości komputerowej moduł „Obsługa kas fiskalnych i ewidencji towarowej za pomocą programu komputerowego”, przeprowadzonego przez Centrum Usług Szkoleniowych Lider, zaświadczenie nr 2/2856/2016 z dnia 26.06.2019 r.
- uprawnienie operatora koparko ładowarki wszystkie klasa trzecia egzamin przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez Dyrektora Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego. Świadectwo nr 19121-1012 z dnia 18.12.2019 r.
- kurs szkolenia na prawo jazdy kategorii CE, przeprowadzony przez OSK Kulka, zaświadczenie nr 49/2021 z dnia 22.02.2021 r.
- kurs szkolenia na prawo jazdy kategorii C, przeprowadzony przez OSK Kulka, zaświadczenie nr 4/2021 z dnia 22.02.2021 r.

Kontrolujący przeprowadzili rozmowę z wychowawcą będącym opiekunem usamodzielnienia P.K. od 30.10.2020 r. do 08.04.2021 r. równocześnie jego wychowawcą prowadzącym od 1 czerwca 2020 r. W trakcie rozmowy opiekun przedstawił proces usamodzielniania wychowanka oraz opowiedział o wychowanku. Opiekun pomagał wychowankowi w sprawach związanych z rozpoczęciem kursu na prawo jazdy, pomagał załatwić sprawy z OC samochodu. Był w stałym kontakcie z MOPS w Olsztynie oraz MOPR w Lublinie w sprawie wyprawek dla usamodzielnionego na kontynuowanie nauki szkolnej, na zagospodarowanie i usamodzielnienie. Wychowawca pomagał pisać wychowankowi CV, list motywacyjne na wybrane oferty pracy, pomagał szukać pracy (notatka służbowa z dnia 23.03.2021 r. Koordynatora wychowawcy Domu Rodzinnego Nr 1 dotycząca pomocy w znalezieniu zatrudnienia dla P.K. stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli). Wychowawca zorganizował dla P.K. zbiórkę rzeczową artykułów spożywczych i chemicznych aby wychowanek jak najmniej odczuł opuszczenie placówki zabezpieczając go w rzeczy i czekając na wyprawki z MOPS Olsztyn. W ocenie wychowawcy P.K. był dopilnowany jeśli chodzi o zdrowie i naukę, mógł liczyć na wsparcie emocjonalne w czasie pobytu w placówce jak i po jej opuszczeniu. Mógł się zwrócić z każdym problemem, co zresztą czynił. Kontrolujący przeprowadzili również rozmowę o procesie usamodzielnienia oraz o wychowanku P.K. z Dyrektorem Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg -Zarembiny w Lublinie. Dyrektor w trakcie rozmowy poinformował, iż będąc w placówce wychowanek uzyskał wykształcenie, korzystał z kursów zawodowych, uzyskiwał wszelkie możliwe wsparcie ze strony Placówki i jej pracowników. Jednocześnie Dyrektor przedstawił problemy wychowawcze z P.K. które nasiliły się kilka miesięcy przed usamodzielnieniem. Podniesione zostało, iż wychowanek przestał przestrzegać obowiązujących zasad, stał się wulgarny, zakłócał ciszę nocną, podsyczał młodszych wychowanków do sytuacji konfliktowych wobec wychowawców, powodował sytuację lęku i zastraszania w DR Nr 1, podjeżdżał swoim prywatnym samochodem pod Domek z głośną muzyką nie reagując na uwagi sąsiadów którzy kilkakrotnie zgłaszali, że boją się podjeżdżających pod dom mężczyzn i prosili o interwencję Dyrektora placówki. Wychowanek ponadto opuszczał placówkę cyklicznie w godzinach wieczornych i powracał w godzinach popołudniowych następnego dnia podając fikcyjne miejsca pobytu, przestał wypełniać również dyżury porządkowe. (notatki służbowe z dnia: 18.12.2020 r., 12/13.01.2021 r., 01.03.2021 r., 05.03.2021 r., 07.03.2021 r., opisujące zachowania w Domu Rodzinnym Nr 1 załącznik nr 8 do protokołu kontroli). Na podstawie analizy dokumentacji oraz rozmów z kadrą placówki Kontrolujący stwierdzają, iż proces usamodzielnienia wychowanka P.K. był zgodny z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

II.8. W zakresie zarzutu stosowania przemocy wobec wychowanków placówki oraz innych podnoszonych zarzutów w artykułach prasowych.

Troje wychowanków podczas rozmów wskazało, według ich opinii, na negatywne zachowania czy postawy wychowawców. Podzielili się swoimi przemyśleniami, spostrzeżeniami, doświadczeniami oraz tym, jak postrzegają placówkę i pracę wychowawców. Jeden z nich

w dłuższej wypowiedzi stwierdził: „Pojawiały się nieprzychylnie komentarze ze strony pracowników odnośnie wyglądu wychowanków (...) ciśnięcie po wyglądzie też nie jest ok. (Wyjaśnienie: z wypowiedzi wychowanka nie wynikało, aby sytuacje komentowania wychowanków przez wychowawców miały charakter incydentalny, a nie ciągły czy nagminny, komentarze dotyczyły ubioru, budowy ciała, dotyczyły sytuacji z nieokreślonej czasowo przeszłości) (...) niektórym wychowawcom siada na głowę i może już powinni odejść z pracy (wypowiedź padła w kontekście pytania o ocenę pracy wychowawców) (...) chciałabym, żeby wychowawcy rozumieli dzieci, i szczerze to tak naprawdę wychowawcy nas nie znają (...) chciałabym żeby wychowawcy nam ufali na słowo bo jak nie ufają, to później padają pod naszym adresem niesłuszne oskarżenia, że np. kogoś nagrywamy. A po co mielibyśmy kogoś nagrywać? (...) chodzi też o sposób przekazywania informacji ze strony wychowawców, żeby nie był taki jak mają niektórzy, że taki surowy, stanowczy (...) i żeby z nimi (wychowawcami) można było pogadać czasami na różne tematy, nawet o głupotach, tak luźno pogadać. I z niektórymi można, a z niektórymi nie (...) żeby był lepszy dobór kadry i relacja opierać się ma na wzajemnym szacunku dorosły – dziecko i dziecko – dorosły (...) wychowawcy, którzy tu przychodzą powinni jakieś testy przechodzić (psychologiczne), czy się nadają (...) albo zmienić dyrektora i dyrektorem powinien być wychowawca i ktoś, kto ma doświadczenie, a nie ktoś, kto przyszedł z Urzędu Miasta”.

Odnośnie stosowania przemocy fizycznej przez wychowawców/pracowników również wypowiadający się wyżej wychowanek podał, że jeden z wychowawców spoliczkował wychowanka: „Nie było mnie przy tym bezpośrednio, można było usłyszeć to, dwa lub trzy razy uderzył w twarz, ale był tam jeszcze (imię wychowanka) który to widział”. (Wyjaśnienie: rozmowy z wychowankiem, który miał zostać spoliczkowany jak i z wychowankiem, który miał być świadkiem zdarzenia nie potwierdziły tego zdarzenia). Wypowiedź kolejnego wychowanka z innego Domku: „To było na wyjeździe wakacyjnym parę lat temu, z sześć, siedem lat temu, nie pamiętam kiedy (...) jeden z wychowawców (Pan Z) podniósł (wychowanka L) i rzucił nim na łóżko. Innym razem, ten sam wychowawca uderzył w głowę (wychowanka O), ale to już nie był wyjazd. Wychowanek, który „został podniesiony i rzucony na łóżko” potwierdził w swojej wypowiedzi zdarzenie: „Niestety źle się zachowywałem, podniósł mnie (Pan Z) i rzucił na łóżko. Uderzył też z bańki (wychowanka O, opuścił już Placówkę) (...) i jak byliśmy na tym wyjeździe, to wychowawcy (kobieta i mężczyzna), którzy z nami byli to uprawiali seks ze sobą (dopytywany o to, na czym opiera swoją wypowiedź odpowiedział: „Mieli połączone łóżka i mieli jedną kołdrę”) (...) innym razem wychowawca rozrzucił nam grę planszową, bo nie chcieliśmy czegoś zrobić”. (Wyjaśnienie: przedstawieni wychowawcy w wyżej wymienionych sytuacjach już nie pracują w Placówce od ponad roku, odeszli z własnej woli z powodów osobistych. Jednemu z nich, kiedy odchodził z pracy, pozostawiono na masce samochodu odchody oraz prezerwatywy z zawartością. Drugiemu zaś urządzono „pożegnanie” w formie odpalonych fajerwerków z okien). Dalsza wypowiedź tego samego wychowanka: „(...) na innym wyjeździe, kilka lat temu wychowawcy pili alkohol, mieli porzucane kapsle w pokoju” (Wyjaśnienie: wypowiedź ta nie znalazła potwierdzenia w rozmowie z innymi wychowankami, którzy również byli na tym wyjeździe).

Przedstawiane sytuacje: „rzucania na łóżko wychowanka”, „uderzenie „z bańki” wychowanka”, „uprawiania seksu między dwoma wychowawcami” oraz „picia alkoholu przez wychowawców na wyjeździe wakacyjnym” z rozmów przeprowadzonych z pracownikami wynika, że sprawy te z racji tego, że miały mieć miejsce kilka lat temu były już wielokrotnie omawiane oraz poruszana na wspólnym forum wychowawcy – wychowankowie.

Używanie słów powszechnie uznawanych za wulgarne lub wyrażen obraźliwych/negatywnych zgłosiło dwóch z wychowanków: „Był taki wychowawca, już nie pracuje (Pani D) i przeklinała przy nas: kurwa, ja pierdołę i gadała z nami jak kolega z kolegą (...) i jak ten wychowawca był z (wychowanek C) na zakupach, to przy nim nazwała go (wychowanka D, opuścił już Placówkę) pedałem”; „Wychowawcom też zdarzało się używać wulgaryzmów, np. Pan Z (już nie pracuje w Placówce), Dyrektor”.

W zdecydowanej większości wychowankowie wypowiadają się dobrze, a nawet bardzo dobrze o miejscu, w którym obecnie mieszkają. Podczas rozmów padały określenia oraz stwierdzenia typu: „jest tu jak w domu”; „jest tu tak rodzinnie, domowo”; „jest tu tak normalnie”; „jest tu w porządku”; „jest tu jak w domu, tylko są zasady, które trzeba przestrzegać. Na początku było pod górkę, ale z czasem się przyzwyczaiłem i dobrze mi się mieszka”; „tu jest dobra atmosfera”;

„tutaj jest o wiele lepiej niż wcześniej, gdzie byłem”; „tutaj mieszka się spoko, najlepiej. Gdybym miał wybierać (spośród pozostałych Domków) to ten by został, przyzwyczaiłem się do tych kątów”. Po wypowiedzi wychowanka z długim stażem pobytu w placówce, można stwierdzić, że utożsamia się z danym Domkiem, w którym mieszka „Przyjechał Polsat (po ukazaniu się artykułu w dniu) więc miałem potrzebę ich się zapytać czemu to robili (filmowali Domek, robili zdjęcia), bo czuję, że to mój dom i czuję się też za niego odpowiedzialny i gdybym mieszkał w swoim domu to też tak bym się zachował bo widziałem, że jacyś obcy ludzie się kręcą. (...) A teraz jest z tego powodu kontrola. I dziwne, że zazwyczaj jak przychodzi kontrola to tylko sprawdza dokumentację. Mogę mieć wpisane w kartę odzieżową dwie rzeczy, a tak naprawdę mam całą szafę ubrań i nikt (osoby dokonujące kontroli) nie zajrzy co mam w szafie. Zdziwiło mnie po jakiejś kontroli, gdy się okazało, że skarpetki nie mogą być z inną częścią garderoby. Dziwi mnie, że kontrola sprawdza, czy wszystko jest tip – top (w znaczeniu: porządek, odpowiednio poukładane rzeczy w szafie itp), a przecież w żadnym normalnym domu nie jest nigdy tip – top”. Pojawily się również pojedyncze wypowiedzi: „To miejsce nigdy nie będzie domem rodzinnym”; „Mieszka się tu tak o”; „Trochę nie jest tu za fajnie”.

Do osób dorosłych które pracują z wychowankami zwracają się zazwyczaj „wujku” oraz „ciociu”. Większość z wychowanków dostrzega ich pracę wychowawczą oraz wykonywanie przez nich innych czynności (organizowanie posiłków, porządki itp.). Jeden z wychowanków stwierdził „Wychowawcy spisują się na medal. Mam do nich szacunek, respekt za to, że tyle mnie nauczyli”. Niektórzy, zwłaszcza ci młodszy, wyrażają wprost swoją sympatię wobec wychowawców używając określeń: „lubie tę ciocię/tego wujka”; „fajni są”. Kolejne z wypowiedzi wychowanków odnoszą się do tego, jak spostrzegają pracę wychowawców i ich samych: „Mam radość z tego, że mogę pomagać wychowawcom”; „Wychowawcy są mili, fajni, sympatyczni (...) nie pokazują nam swojej złości”; „wychowawcy nie są wkurzeni, widzę w nich spokój, radość. Są dobrym przykładem. Tam gdzie byłem wcześniej nie uczono mnie niczego, nie uczono mnie życia, obowiązków”; „wychowawcy (...) nie krzyczą, jak coś pomogą, np. w lekcjach”; „Wychowawcy dbają o to miejsce, pomagają w szkole, w innych kwestiach, w załatwianiu formalności”; „czemu niby wychowawcy mieliby sprzątać za nas? To dobrze, że robimy to sami bo uczymy się porządku. Był konkurs czystości i pokój, który wygrał dostał w nagrodę kupon do sklepu IKEA lub kartę podarunkową. I nasz pokój wygrał i mogliśmy kupić te różne dodatki do pokoju (lampki, ramki do zdjęć itp)”; „Można z wujkami, ciociami fajnie porozmawiać. Powiem nawet, że swoją pracę wykonują „źle”, bo gdyby wykonywali ją „dobrze”, to byłoby sztywno, formalnie, i trzeba byłoby zwracać się do nich (wychowawców) Pan/Pani”; „Udaje się mi z nimi (wychowawcami) dogadywać”; „Z ciocią bardzo często robimy rzeczy plastyczne, ciocia a bardzo dużo poświęca nam czasu na naukę religii, bo w tym roku mam Pierwszą Komunię Świętą, z wujkiem bardzo dużo chodzimy na rowery, wujek zabiera nas do siebie do lasu i tam robimy ogniska, z ciocią lubię robić ciasta, a ciocia pomagam przy robieniu listy zakupów”; „Ciocia dorobiła mi dolny aparat ortodontyczny”. Dorosły już wychowanek o swoim wychowawcy prowadzącym powiedział tak: „Z ciocią bardzo dobrze mi się współpracuje, jest bardzo dobrą osobą. Przedtem byłem zamkniętym mrukiem, tylko grałem (na komputerze), wspiera mnie, wyciągnęła mnie z tego wirtualnego świata, w nauce mnie goni, zachęca do robienia różnych kursów. Czasami są spory, ale rozmawiamy ze sobą i są rozwiązywane”. Dostrzegają również zaangażowanie wychowawców w sprawy związane z rodziną biologiczną wychowanków o czym może świadczyć wypowiedź: „K nie wiedział, gdzie przebywają jego rodzice. Pani A i Pani M znaleźli jemu tych rodziców. Bardzo dobrze, że to zrobili, bo K był samotny i nikogo nie miał (..) a teraz rodzice przychodzą do niego”.

W każdym z Domków odbywają się tzw spotkania społeczności. Jest to wspólne spotkanie wychowawców z danego Domku z wychowankami. Każdy Domek niezależnie ustala częstość zebrań, najczęściej w zależności od potrzeb lub odbywają się one cyklicznie. Wychowankowie, którzy poruszyli temat społeczności wypowiadali się pozytywnie o takiej formie spotkań. Wskazywali na takie aspekty jak możliwość wypowiadania się, równość wypowiedzi wychowanków i wychowawców, możliwość wspólnego podejmowania decyzji, możliwość rozwiązywania sytuacji trudnych czy konfliktowych. Społeczność według rozmówców daje im poczucie decyzyjności i ważności głosu: „Mamy co tydzień spotkanie społeczności i obgadujemy różne tematy, np. zakupy, wychodzenie na zewnątrz. Uważam, że jest to ważne i potrzebne. Na społeczności

dowiedzieliśmy się np., czemu : trafił do szpitala”; „Mamy społeczność raz na jakiś czas, np. wtedy kiedy Dyrektor ma coś do przekazania przez lidera. Na społeczności rozmawiamy o problemach, co nam przeszkadza, co myślimy, każdy może się wypowiedzieć”.

Pięciu wychowanków z którymi rozmawiano odniosło się krytycznie do niektórych zasad panujących na Domkach. Najwięcej uwag było odnośnie korzystania z telefonów, głównie ze strony starszych podopiecznych. Chcieliby oni mieć możliwość używania telefonu przez dłuższy czas w ciągu dnia, określając istniejący regulamin jako „głupi”, „regulamin powoduje, że jestem poszkodowany”, „wkurzający”, (Wyjaśnienie: na Domkach jest wprowadzony regulamin od 2019 roku: telefony używane na tygodniu w godzinach od 19.15 do 21.15, na weekendzie od 15.00 do 21.00, wychowankowie pełnoletni mają możliwość posiadania przez całą dobę, siedemnastolatki w godzinach od rana do 22.00). Jeden z wychowanków miał zastrzeżenia co do: „Zmuszania nas przez Dyrektora do religii, nie jest to normalne (...) i niech dają nam możliwość wyboru religii czy wiary”.

Część wychowanków z którymi rozmawiano nawiązało do pracy Dyrektora. Podobnie jak w przypadku wychowawców podzielili się swoimi luźnymi spostrzeżeniami, uwagami i doświadczeniami. Jeden z nich zrelacjonował: „Przyjechał Dyrektor do mnie i zaczął mnie straszyć MOW – em, jeżeli nie przyznam się, kto zrobił napis i wyjadę nawet 600 km od Lublina bo ma różne znajomości i może to zrobić. Zaczął mówić: kurwa, ja pierdołę, na chuj zadaję się z (wychowankiem D). Z (wychowankiem E) też ostro rozmawiał i straszył, że wyrzuci go po osiemnastce. I też do niego (wychowanka E) Dyrektor przeklinał, a on z kolei nie został dłużny i też równo po nim jechał (wychowanek E podczas rozmowy nie potwierdził, że doświadczył takiego traktowania ze strony Dyrektora) (...) na początku myślałem, że jest on (Dyrektor) fajny, ale później zaczął nas straszyć. Naobiecował różne rzeczy, a później z tego się wycofał. Trochę go szanuję, ale straciłem zaufanie, że mnie podejrzewał o zrobienie czegoś, czego bym nie zrobił (...) tutaj na Domku pracują wychowawcy, którzy się znają i pracują znajomi znajomych i podobno Dyrektor zna wszystko o wszystkich bo chodzi po mieście i dochodzi (szuka informacji) (...) po osiemnastce wychodzę stąd, chyba że zmienią dyrektora. Czuję się tu jak w więzieniu, kiszę się, zasady durne”. Wypowiedź kolejnego wychowanka: „Jeżeli chodzi o ten artykuł, to jest to niszczenie dyrektora. Przecież jak działa się to zdarzenie to jeszcze Pana Środy nie było (...) jeżeli chodzi o dyrektora to ciężki orzech do zgryzienia. Na początku jak był zastępcą to zdarzało się jemu robić rzeczy, które nie pasowały, np. regulamin wyjścia. Ale wystarczyło się wdrożyć i z czasem okazało się to pozytywne. Może jeszcze kilka ustaleń, które mi nie pasowały (...) teraz dobrze się z nim dogaduję, prawo jazdy zrobiłem. Wychowawca (imię) wyszedł z inicjatywą, Dyrektor to poparł. Ale postawił ultimatum, że muszę zrobić bierzmowanie, jestem już w trakcie (przygotowanie do bierzmowania)”. W podobnym tonie jest kolejna wypowiedź: „Mam pozytywne zdanie o Panu Jacku. Dawał mi bardzo dużo szans, dla (wychowanka G, opuścił już Placówkę) również dawał dużo szans (...) widać, że się angażuje, organizuje wyjazdy, interesuje się (...) z wszystkich dyrektorów którzy byli to najwięcej się interesuje (...) taki artykuł nie powinien trafić do prasy. Bo większość to nieprawda, a tych dwóch gamoni (byli wychowankowie Placówki) zrobiło to z zawiści (zemsty)”. Inny z wychowanków opisał następujące sytuacje: „Byłem zastraszany przez Środę MOS – em, MOW – em i poprawczakiem. Są nagrania na to. Wielokrotnie z ust Dyrektora padały słowa, że jak nie będę robił tego, co oni chcą to wyjadę do ośrodka (...) nie lubię jego, bo byłem zastraszany przez niego i nie ufam jemu i moim zdaniem udaje miłego i przejętego, a za wszelką cenę będzie bronić wychowawców (...) była sytuacja, że przyjechał na Domek i zaczął krzyczeć na (wychowanka F), popchnął go na ścianę, zabrał w oddzielne miejsce i zapytał się jego, czy chce dostać wpierdol”. Podobnie zdarzenie opisał następny rozmówca: „Dyrektor przyjechał (...) popchnął (wychowanka F) na ścianę i użył chyba słowa kurwa, tak na 80% jestem pewny, że padło to słowo z ust dyrektora (...) zdziwił mnie fakt, że dyrektor został (na stanowisku), a wychowawcy odchodzili (...) jeden z wychowawców powiedział mi, że nie da się współpracować z Dyrektorem”. Niektóre wypowiedzi były krótkie i ogólne, np.: „Mam kosę z dyrektorem, wynika to z jednej, może z dwóch sytuacji, ale nie chcę o tym rozmawiać. Przypuszczam, że wyrzuci mnie po osiemnastce. Poprzedni dyrektor był chyba lepszy (...) zmienił mi nagle wychowawcę prowadzącego, bez rozmowy, a ja bym chciał, żeby został ten co wcześniej miałem kilka lat” lub „Dyrektor czasami bywa, ale i tak z nim nie gadam. Ja go nie lubię, mi nie podpasywał i nie mam do niego zaufania”. Jeszcze inne wypowiedzi z kolei wskazywały na brak sympatii w stosunku do osoby Dyrektora: „Nie wiem po co tu

przyjeżdża Środa na Domek i nie powinien być dyrektorem i od razu kiedy się go poznało to nie dało się go polubić i nie mam ochoty z nim rozmawiać". W podobnym tonie jest kolejna deklaracja: „Nie pałam sympatią do Dyrektora. Kiedyś się mnie zapytał, czemu połowa Domku nie ma do mnie szacunku, nie toleruje mnie (...) mam wrażenie, że dla Dyrektora kobiety mają mniejsze znaczenie. Kiedyś mi powiedział, że powinnam uczyć się gotować bo w przyszłości będę gotować mężowi (...) nie jest on (Dyrektor) obiektywny, co innego mówi nam, a co innego wychowawcom (...) dyrektorem powinien być wychowawca i ktoś, kto ma doświadczenie, a nie przyszedł z Urzędu Miasta (...) padały też ze strony Dyrektora w moją stronę teksty, że nie mam prawa się udzielać, zachowuję się arogancko oraz demoralizuję innych wychowanków". Ostatnia wypowiedź wychowanka może sugerować, że w jego odczuciu mieszkańcy Domów Rodzinnych nie mają lub mają ograniczone możliwości wyrażania swoich opinii/zdania: „Jesteśmy pacholkami Środy i musimy skakać jak on chce". Niektórzy z rozmówców nawiązali również do samego artykułu oraz treści, które w nim zostały zawarte:

- „Z artykułem zgadzam się w 100%”
- „Było to dosyć dawno między Panem (imię), a ... Pan (imię) nie powinien tak się zachować. Ale nie mam za złe o nic do tego Pana. Poza tą sytuacją nie widziałem u tego Pana podobnych zachowań. Mogłem mówić jemu o wszystkim, dopytywał się co u mnie, interesował się. Jeżeli chodzi o wypowiedzi, że byliśmy zastraszani to nieprawda. Ja tego nie słyszałem, do mnie nie docierały takie informacje. Wychowawcy pokazywali, że wyjazd do ośrodka to jako ewentualna konsekwencja złego zachowania (...) myślę, że dużo rzeczy przedstawionych w tym artykule nie jest prawdą (...) ... czuje się najbardziej skrzywdzony, bo był nie po drodze z Panią (imię), czuł, że dostał zero wsparcia po śmierci siostry i jej córek (tragiczny w skutkach pożar w którym zginęła siostra Patryka i jej trzy nieletnie córki). Nie jest tak, że wychowawcy nie pomagali ... i. Na przykład ... (opuścił już Placówkę) przyjął na klatę konsekwencje swojego zachowania. A ... jest zawistny i dlatego tak wyszło. Około roku temu zerwałem z nim i ... kontakty, to są sami cwaniacy, tylko narzekają, oskarżają”
- „Jestem tu 1,5 roku i nie spotkałem się tu z takim zachowaniem jak to pokazali w tym artykule” (przemocą ze strony wychowawców)
- „Uważam, że jest to bardzo wyolbrzymione, bo jestem tu od 5 lat i czegoś takiego nie spotkałam i nie widziałam takich sytuacji (...) na miejscu tych osób, które oczerniły to miejsce to bym się wstydziła. Taki brak wdzięczności nie powinien mieć miejsca z ich strony bo dostali dach nad głową itp. nie dojrzeli do tego, żeby zobaczyć jaką pomoc dostali od wychowawców, dyrekcji i pracowników”.
- „Zdziwił mnie artykuł. Nie powinno być takich sytuacji ze strony wychowawców, ale i też ze strony wychowanków żeby nie prowokowali”
- „Dużo rzeczy się dzieje, ale to mnie nie dotyczy, bo jestem tu od 2 miesięcy i 8 dni”
- „Trochę przeczytałem ten artykuł, później obejrzałem filmik i na początku się zastanawiałem o co mogło pójść bo wychowanek nie chciał zmyć łazienki, wychowawca chciał zabrać telefon i ktoś to nagrał”;
- „Co myślę o artykule? Myślę, że to są głupoty. Dowiedziałem się o nim, nie czytałem szczegółów”
- „Ten artykuł to lipa. Śmiałem się, kiedy to czytałem”

Również niektórzy z pracowników odnieśli się do artykułu. Jeden z nich stwierdził: „Nie wiem jak wygląda praca na innych Domkach. Zawsze wychowawca będzie na straconej pozycji. Nawet jeżeli okażą się oskarżenia nieprawdziwe to i tak zostanie przyklejona łatka. Jeżeli rozmawiamy o wychowawcach to też porozmawiamy o wychowankach. Na pewno są to dzieci skrzywdzone z racji tego, że są w placówce. I to nie podlega żadnej dyskusji. Z doświadczenia wiem też, że są różni wychowankowie, którzy różnych czynów się dopuszczają. Nie mówi się jednak o tym w społeczeństwie (...) myślę, że sytuacja ta może odbić się na wychowawcach. Obawiam się, że mogą być szantażowani przez np. starszych wychowanków, zwłaszcza wtedy, kiedy będzie się chciało coś od nich egzekwować. I jakie narzędzia (działania) w takiej sytuacji mają wychowawcy? Nikt nie zastanawia się nad sytuacją wychowawców, którzy mają ogrom obowiązków i zadań, nieraz poświęcamy swój prywatny czas. Ta praca nie jest łatwa

i wyczerpująca fizycznie i psychicznie. Ta nagonka (na Placówkę) jest krzywdząca, tak mi się wydaje. Nie ma wdzięczności dla wychowawców (...) staramy się dać dzieciom ciepło, bliskość, poczucie bezpieczeństwa (...) myślę, że dzieci czują się tu dobrze, dbamy o ich edukację, uczestniczą w codziennych obowiązkach, staramy się też organizować im zajęcia dodatkowe (...) rozmawiamy z nimi, chodzimy na spacer, wspólnie gotujemy (...) staram się je traktować jak własne (...) dostajemy od nich rysunki, w domu mam już całą kolekcję (...) jeżeli chodzi o atmosferę pomiędzy wychowawcami, to uważam że jest dobra, uzupełniamy się, nie ma konfliktów między nami, staramy się współpracować". Wychowawca z długim stażem pracy: „Nie jesteśmy doceniani i nie jest dostrzegana nasza praca. Bo praca ta jest odpowiedzialna i nie zawsze łatwa. Czasami dyżury trwają 12 godzin i są samodzielne i jest to duży wyczyn, łatwiej jest jak dwóch wychowawców. Nie można jednej sytuacji z jednego Domku przekładać na pozostałe Domki". Kolejny pracownik: „Zrobili nam krzywdę tym artykułem, wiem, że [imię] dzwonił do byłych wychowanków, żeby znaleźć haki na Dyrektora i Dom Dziecka". Jeszcze inna wypowiedź: „Mam poczucie, że to (nagranie) manipulacja (...) szkoda mi (wychowawcy przedstawionego w nagraniu), myślę, że sytuacja była sprowokowana i buduje negatywny obraz wszystkich wychowawców w całej Polsce (...) i są byli wychowankowie, którzy biorą (wychowawcę z nagrania) w obronę". Ostatnia z osób zrelacjonowała podobnie jak poprzednie: „Zostało to wszystko dobrze nagrane, zmontowane, zrobili to, co chcieli zrobić (sprowokowanie wychowawcy, a następnie nagranie) (...) teraz wszyscy zostaliśmy wrzuceni do jednego worka i podejrzewani o różne czyny". Jeden z wychowawców wskazał na konsekwencje całego zajęcia: „Podejrzewam, że jak (imię wychowanka) przychodzi rozmawiać ze mną to może mnie nagrywać, bo chce mnie na czymś przyłapać i jakoś to później wykorzystać". (Wyjaśnienie: odnośnie nagrywania wychowawców na jednym z Domków dwóch wychowanków przyznało, że rejestrowało wypowiedzi wychowawców/pracowników. Jeden z nich powiedział tylko ogólnie: „Ja też nagrywałem" (dopytywany, wycofał się z tematu i zmienił na inny). Drugi zaś stwierdził: „Raz nagrałem Panią X jak mówiła mi, że jestem naćpany (...) był włączony dyktafon w sytuacjach prowokowania przez wychowawców (...) nagraliśmy rozmowę wychowawców i to jak się naśmiewali z wychowanków (dopytany, na czym polegało naśmiewanie się stwierdził: „Pani X naśmiewała się z (imię wychowanka), że ma nas niby za wrogów, a jak coś to przychodzi i mówi ciociniuni) (...) Poprosiłem też (wychowanka A), żeby nagrał wychowawców (...) postaram się nagrać to, co wychowawcy mówią o (wychowanku B) bo jest on nękany psychicznie przez wychowawców i nazywany przez nich zasańcem, że ma obsrane gacie i jest straszony MOS – em". Wychowanek, wobec którego miały być wypowiedzane obraźliwe treści ze strony wychowawców nie potwierdził, żeby doświadczył takich zachowań. Stwierdził za to: „Wychowawcy są fajni (...) przez 4 lata byliśmy w rodzinie zastępczej, ale tutaj jest o wiele lepiej").

II.9 Kontrolujący analizując kompleksowo rozmowy z wychowankami stwierdzili, iż:

- Zachowania świadczące o stosowaniu przemocy fizycznej (np. bicie, szarpanie, rzucanie wychowankiem itp.), psychicznej (np. wyśmiewanie, poniżanie, używanie wulgarnych słów itp.) oraz inne niestosowne zachowania (spożywanie alkoholu przez wychowawców) zostały zgłoszone przez pojedynczych wychowanków. Nie znalazły one potwierdzenia w rozmowach z innymi wychowankami i dotyczyło w większości zdarzeń sprzed kilku lat i tych pracowników, którzy już nie są zatrudnieni;
- Jeden z wychowanków poruszył temat nieuzasadnionego podawania jemu i innemu wychowankowi leków (psychotropów). Pozostali wychowankowie nie spotkali się z taką praktyką ze strony pracowników. Tym samym zarzut dotyczący nadużywania praw wychowawców do podawania wychowankom leków jest niezasadny, podobnie jak w przypadku podawania leków, jeden z wychowanków zgłosił sytuację wzywania Policji, które w jego odczuciu były bezzasadne;
- Jeden z wychowanków zgłosił fakt przeglądania prywatnych wiadomości tekstowych na telefonie przez wychowawcę. Pozostali wychowankowie nie zgłaszali takich sytuacji;
- Wypowiadający się wychowankowie, poza jednym, nie zgłaszają zastrzeżeń związanych

- z wysokością kieszonkowego. Podobnie jest w przypadku wyżywienia, gdzie swoje uwagi zgłosiło czterech wychowanków;
- W przypadku konfliktów pomiędzy pracownikami temat ten został poruszony przez dwóch wychowanków. Pozostali nie spotkali się z takimi sytuacjami;
 - Dwóch wychowanków zgłosiło fakt, że czują się zastraszani przez Dyrektora umieszczeniem ich w innych ośrodkach. Pozostali rozmówcy nie zgłaszali takich sytuacji, nie słyszeli również o takich przypadkach;
 - Zdecydowana większość wychowanków pozytywnie wypowiada się o Placówce. Niektórzy, zwłaszcza długoletni mieszkańcy, utożsamiają się z Domkiem w którym przebywają;
 - Pozytywne opinie wyrażane o pracownikach i ich pracy pojawiają się zdecydowanie częściej w odróżnieniu od negatywnych. Niektórzy, zwłaszcza młodszy, mówią wprost o swojej sympatii do wychowawców ;
 - Część rozmówców dostrzega pracę i zaangażowanie wychowawców w codzienne sprawy wychowanków związane z nauką, zdrowiem, obowiązkami, czasem wolnym;
 - Spotkania społeczności, w opinii niektórych wychowanków, dają im możliwość wypowiedzenia się w ważnych kwestiach związanych z funkcjonowaniem danego Domu Rodzinnego;
 - Wypowiadający się wychowankowie znają swój zakres obowiązków taki jak sprzątanie w pokojach oraz w innych pomieszczeniach, pomoc weekendowa w przygotowywaniu posiłków, dbanie o ogólny porządek na terenie Domu Rodzinnego itp;
 - Znane i jasne są im regulaminy obowiązujące w Domach Rodzinnych. Część (zwłaszcza starsi) wychowanków ma zastrzeżenia do jednego, który dotyczy kwestii używania telefonu komórkowego;
 - Czas wolny jest organizowany indywidualnie na poszczególnych Domach Rodzinnych z uwzględnieniem możliwości personalnych (ilość przebywających wychowawców na dyżurze), czasowych oraz braniem pod uwagę potrzeb i opinii wychowanków;
 - Wychowawcy na poszczególnych Domach Rodzinnych proponują wychowankom udział w zajęciach dodatkowych, gł sportowych, muzycznych, plastycznych. Część wychowanków korzysta z takich form aktywności mając poczucie, że przy planowaniu zajęć są uwzględniane ich opinie i prośby;
 - W okresie wiosenno – letnim 2020 roku z racji wprowadzonych ograniczeń na wychodzenie z Placówki, możliwość odwiedzania przez osoby bliskie i zaprzyjaźnione pojawiały się napięcia, drobne konflikty pomiędzy wychowankami, wychowankami, a wychowawcami, które to wychowawcy starali się łagodzić poprzez organizowanie czasu na Domach Rodzinnych. Uwagi do tych ograniczeń zgłaszali głównie starsi podopieczni, dla których brak możliwości wyjścia na zewnątrz był równoznaczny z ograniczeniem kontaktu, ze znajomymi, rodziną;

Należy mieć na uwadze, iż wypowiedzi związane z:

- stosowaniem przemocy przez wychowawców
- nieuzasadnionym wzywaniem Policji
- nieuzasadnionym podawaniem lekarstw (psychotropów)
- nieuzasadnionym wysyłaniem przez Placówkę do MOS – ów i MOW – ów
- przeglądaniem prywatnych wiadomości w telefonie
- krytyką wysokości kieszonkowego
- krytyką jakości wyżywienia i uwagi odnośnie przechowywania żywności
- zastraszaniem wyrzuceniem z Placówki po ukończeniu 18 lat
- konfliktami pomiędzy pracownikami

pojawiły się tylko w jednym Domu Rodzinnym (wyjątek stanowi sytuacja spoliczkowania przez wychowawcę wychowanka, która to miała miejsce w innym Domu Rodzinnym, sytuacja ta nie znalazła potwierdzenia w rozmowach z wychowankami) i zostały poruszone przez trzech

wychowanków przy jednoczesnej deklaracji dwóch z nich chęci pozostania w Placówce po skończonych 18 urodzinach. Dwóch z nich zgłosiło fakt nagrywania wychowawców lub zlecenie nagrywania innym wychowankom. W swoich deklaracjach raczej negatywnie odnoszą się do pracy wychowawców oraz Dyrekcji i zdecydowana większość nieprzychylnych opinii wobec Placówki, jej funkcjonowania pochodzi z ich wypowiedzi.

Z rozmów z wychowawcami, którzy pracują z ww. wychowankami wynika, że byli i prawdopodobnie nadal są w bliskich relacjach z byłymi wychowankami, którzy zgłosili nieprawidłowości do mediów.

- o ile ww. wychowankowie są zasadniczo negatywnie nastawieni do Placówki, wychowawców i Dyrekcji to w innych dwóch Domach Rodzinnych pojawiły się nieprzychylnie opinie odnośnie Dyrektora oraz dwie pozytywne przy jednej wypowiedzi, która zawierała krytyczne uwagi odnośnie pracy wychowawców czy ich postaw;
- Dyrektor przez niektórych wychowanków nie jest darzony sympatią, są wrogo do niego nastawieni i postrzegany przez nich jako osoba, której nie można ufać;
- trzech wychowanków zgłosiło, że Dyrektor używa wulgarnych słów, zwłaszcza w sytuacji rozmów indywidualnych;

III. Ocena prawidłowości w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie

Kwalifikacje dyrektora oraz kadry wychowawczej i specjalistycznej w placówce opiekuńczo - wychowawczej zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Badaniu kontrolnemu poddano dokumentację pracowniczą osób zatrudnionych w Centrum Administracyjnym im. Ewy Szelburg-Zarembiny (zwanym dalej „Centrum” lub CA) oraz zatrudnionych wychowawców w poszczególnych Domach Rodzinnych (zwanym dalej „Domami” lub DR) - próba 100%, w okresie pierwszego półrocza 2021 r. Sprawdzone czy osoby zatrudnione na poszczególnych stanowiskach (uczestniczące w procesie opiekuńczo-wychowawczym wychowanków placówki) spełniają wymogi określone w art. 97 ust 3, art. 98 ust. 1 i 3. Korzystano także z narzędzia badawczego – ankieta (wzór ankiety stanowi załącznik nr 9 do protokołu kontroli), między innymi w zakresie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych, możliwości uczestniczenia w superwizji pracy wychowawczej czy też możliwości wsparcia pracy wychowawców, specjalistów przez uzyskania wsparcia realizowanych zadań.

W Centrum jest zatrudniony Dyrektor, Zastępca, pedagog, psycholog, terapeuta, pracownik socjalny oraz pracownicy administracyjno-biurowi, łącznie 15 etatów. W Domach Rodzinnych zatrudniono 28 wychowawców na łącznym etacie 27,25.

Szczegółowy opis kwalifikacji, doświadczenia i spełnienia wymogów przez osoby zatrudnione w Centrum oraz w poszczególnych Domach Rodzinnych z warunkami zawartymi w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i rodzinnej pieczy zastępczej, zawiera tabela nr 1, stanowiąca załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Uwaga:

Aktualnie na stanowisku psychologa (2 etaty) swoje zadania zawodowe realizuje jedynie jeden pracownik. W trakcie analizy ankiet (wypełniono 23 ankiety) zwrócono uwagę na: „Brak opieki psychologicznej na Domku”, „Brak wsparcia psychologicznego i pedagogicznego dla wychowanków, ale także dla wychowawców” (...) na powyższe problemy wskazało 3 respondentów.

Na podstawie informacji zawartych w wypełnionych przez pracowników ankietach, wynika że:

1. 13 pracowników potwierdziło możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, przy czym 1 wskazał, że kwalifikacje podnoszone są z własnych zasobów finansowych. 7 osób wskazało na brak możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych, a 3 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi.
2. Większość pracowników – 14 osób wskazało na brak możliwości uczestniczenia w superwizji wychowawczej, w tym jedna osoba ręcznie dopisała, iż taka potrzeba była zgłaszana. 5 pracowników potwierdziło możliwość uczestniczenia w superwizji, natomiast 4 wstrzymało się od udzielenia odpowiedzi.

3. W przypadku potrzeby uzyskania wsparcia realizowanych zadań, aż 17 pracowników wskazało na taką potrzebę, 3 wstrzymało się od udzielenia odpowiedzi i 3 wskazało na brak takiej potrzeby.

Wnioski:

Kontroli poddano dokumentację osobową wszystkich pracowników Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie oraz Domów Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4 (próba 100%) i na jej podstawie stwierdzono, że wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz spełniają wymogi określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i rodzinnej pieczy zastępczej. Analizując dokumentację pracowniczą, a także przekazane przez personel ankiety oraz prowadząc rozmowy z pracownikami placówki zwrócono uwagę na zgłaszaną potrzebę:

1. możliwości wpięcia podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym szkoleń specjalistycznych niezbędnych w prowadzonej pracy wychowawczej na rzecz wychowanków
2. wsparcia pracy wychowawczej, w szczególności w zakresie realizowanych zadań na rzecz wychowanków ze strony wychowawców, jak i specjalistów.
3. dostosowania planowanych dyżurów wychowawczych do potrzeb wychowanków, szczególnie w okresie popołudniowym niezasadne planowanie na dyżurze 1 wychowawcy, gdy sytuacja wymaga często wzmożonych działań i obecności co najmniej 2 pracowników.

Z rozmów wynikało, że pracownicy nie mają poczucia wsparcia specjalistycznego czy też merytorycznego (brak możliwości konsultowania i uzyskania wsparcia psychologicznego, pedagogicznego z uwagi na przeciążenie specjalistów zatrudnionych w placówce, którzy z uwagi na ograniczone możliwości kadrowe koncentrują się głównie na pracy z wychowankami). Brak wsparcia ze strony Dyrekcji, a nawet dyskredytowanie pracowników, utrudnianie wykonywanych przez nich zadań zawodowych. Na powyższe mogą wskazywać zwarte w ankietach wypowiedzi: „Ingerowanie w pracę wychowawczą, podważanie autorytetu wychowawcy przez dyrekcję” (...); „poczucie braku wsparcia i braku bezpieczeństwa” (...); „wiele spraw jest podejmowanych bez wiedzy, konsultacji z wychowawcą odnośnie pracy wychowawczej z dzieckiem” (...); „osłabianie autorytetu wychowawców prowadzących (rozmowy z dziećmi i ustalenia bez ich udziału)” (...); „obciążenie psychiczne, napięcie emocjonalne” (...); „trudności z podejmowaniem decyzji, co do sytuacji wychowanków, tzn. kto jest za co odpowiedzialny, wychowawca prowadzący, wychowawca koordynator czy dyrekcja?” (...); „trudności w komunikacji, trudne sytuacje z dzieckiem wymagają czasem szybkich, samodzielnych decyzji” (...); „trudne relacje z dyrekcją. Brak wyznaczanych celów działania, planu pracy i koordynacji w kierowaniu placówką” (...); „Nadmierne wykorzystywanie niektórych pracowników, np. dział specjalistów jest traktowany jako uzupełnienie planów wychowawców” (...)

IV. Ocena przestrzegania wybranych praw dziecka, w tym:

IV.1 Powrót do rodziny, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami bądź rodziną, z wyjątkiem przypadków, w których Sąd zakazał takich kontaktów.

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji w szczególności teczek osobowych wychowanków, kart pobytu dziecka w placówce, protokołów ze spotkań zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, ksiąg dyżurów jak również w wyniku rozmów z pracownikami placówki i wychowankami, Kontrolujący ustalili, iż wychowankowie mają możliwość utrzymywania kontaktów bezpośrednich z rodzinami biologicznymi oraz osobami im bliskimi według osobistych potrzeb. W zależności od relacji dziecka z osobą mu bliską wychowankowie mogą rozmawiać przez telefon, przy użyciu komunikatorów internetowych jak również istnieje możliwość odwiedzin w Domku. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono również, iż osoby bliskie wychowankom mają możliwość złożenia wniosku o pobyt dziecka poza domem jak również urlopowania dziecka. Zasady kontaktów, odwiedzin, spotkań, zabierania dzieci poza placówkę reguluje Zarządzenie nr 7/2019 Dyrektora Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie z dnia

IV.2. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych jak również rozwój uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji w szczególności teczek osobowych wychowanków, kart pobytu dziecka w placówce, protokołów ze spotkań zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, ksiąg dyżurów oraz wywiadów z pracownikami placówki, Kontrolujący ustalili, iż wychowankowie mają możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych oraz zajęciach rekreacyjno-sportowych. Wychowawcy umożliwiają wychowankom rozwój uzdolnień i ich zainteresowań jak również udział w różnego typu zajęciach rekreacyjno sportowych. Przykładowymi zajęciami z jakich korzystali i korzystają wychowankowie to: nauka gry na gitarze, karate, tenis stołowy, jazda konna, gimnastyka, zajęcia plastyczne. Czas wolny na poszczególnych Domkach jest organizowany głównie indywidualnie przez wychowawców z uwzględnieniem wieku, płci czy potrzeb i możliwości przebywających podopiecznych. Wychowankowie podczas rozmów wskazywali na wspólne spacerowanie, gry planszowe, rozmowy, przyrządzanie dodatkowych potraw (ciasta, pizza), aktywności fizyczne (piłka nożna, tenis stołowy, jazda na rowerze itp.), zajęcia plastyczne i muzyczne, wspólne wyjścia np. do kina. W okresie wiosenno-letnim, (na weekendach) aranżowane są również krótkie jednodniowe wycieczki, np. nad jezioro, organizowanie ognisk itp. Wychowankom proponowane są zajęcia pozaszkolne, uwzględniając ich predyspozycje, opinie czy indywidualne prośby. Wśród zajęć dodatkowych wychowankowie wskazywali na: zajęcia plastyczne, sportowe (piłka nożna, karate, tenis stołowy, gimnastyka, siatkówka, jazda konna), językowe, muzyczne. Ze strony rozmówców nie pojawiły się uwagi typu „*jest tu nudno*”, „*nie ma nic do roboty*”, „*nudzimy się*”. Trzech przekazało krytyczne uwagi na ograniczenia, które pojawiły się w związku z pandemią: „*wychodziłam (z Domku), bo już nie dało się wytrzymać (z tymi ograniczeniami)*”; „*byliśmy zamknięci przez trzy miesiące, nigdzie nie mogliśmy wyjść, nawet przed furtkę. Czuję się jak w więzieniu, nie mogłem spotkać się z rodziną, braćmi. Wiem, że była to decyzja z miasta, z góry*”; „*mieliśmy utrudniony kontakt z rodziną podczas pandemii*”. Jeden z podopiecznych całą sytuację związaną z „zamknięciem” podczas pandemii skomentował w następujący sposób: „*była pandemia, każdy musiał siedzieć. To nie tak, że było to tylko u nas (zamknięcie i ograniczenie kontaktów do minimum). I wychowawcy próbowali zorganizować nam jakoś czas, starali się*”.

W sezonie wakacyjnym wychowankowie zapewnione mają uczestnictwo w wyjazdach wakacyjnych na obozy, kolonie.

IV.3 Dostęp do opieki zdrowotnej

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji w szczególności teczek osobowych wychowanków, kart pobytu dziecka w placówce, protokołów ze spotkań zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, ksiąg dyżurów oraz wywiadów z pracownikami placówki, Kontrolujący ustalili, iż placówka zapewnia dostęp do opieki zdrowotnej wychowankom. W zależności od stanu zdrowia oraz potrzeb wychowankowie korzystali z leczenia np.: w poradni neurologicznej, dentystrycznej, okulistycznej, audiologicznej, na oddziale otolaryngologii w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Lublinie.

IV.4. Kształcenie

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji w szczególności teczek osobowych wychowanków, kart pobytu dziecka w placówce, protokołów ze spotkań zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, ksiąg dyżurów oraz wywiadów z pracownikami placówki, Kontrolujący ustalili, iż Placówka zapewnia wychowankom w wieku szkolnym dostęp do odpowiedniego poziomu edukacji. Wychowankowie w zależności od wieku uczęszczają do odpowiednich szkół publicznych. W okresie pandemii Covid-19 wychowankowie odbywali lekcje w systemie online, z uwagi na powyższe został zabezpieczony sprzęt komputerowy do

swobodnego korzystania w trakcie zajęć szkolnych celem realizacji obowiązku szkolnego. W okresie przed pandemicznym wychowankowie uczestniczyli w stacjonarnym trybie nauczania. Wychowawcy są w stałym kontakcie z nauczycielami w szczególności z wychowawcami klas dzieci. Na bieżąco reagują na różnego typu zdarzenia zaistniałe w szkole. W trakcie przebiegu kontroli, Kontrolujący obserwowali uczestnictwo wychowanków w trakcie lekcji online. W procesie usamodzielnienia wychowankowie korzystają z kursów oraz szkoleń zawodowych pozwalających zwiększyć ich kompetencje bądź rozszerzyć umiejętności. Przykładami takich kursów w których brali udział wychowankowie są np: „obsługa komputera i oprogramowania biurowego” zorganizowanego przez Centrum Kształcenia Proeuropejskiego w wymiarze 64 godzin, kurs odbył się w dniach 15 czerwca 2020 r.-29 czerwca 2020 r., „kucharz” zorganizowanego przez Centrum Kształcenia Kadr „Omega” w wymiarze 120 godzin, operator wózka jezdniowego podnośnikowego z mechanicznym napędem podnoszenia wraz z samodzielną wymianą butli gazowych zorganizowanego przez Szkolpol s.c. Mirosław Adamczyk, Sylwester Lis w wymiarze 35 godzin, szkolenie dla osób ubiegających się o prawo jazdy kategorii C, zorganizowane przez Ośrodek Szkolenia Kierowców OSK Kulka w wymiarze 40 godzin szkoleniowych.

IV.5. Pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych, zaopatrzenie w podręczniki, pomoce i przybory szkolne

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji w szczególności teczek osobowych wychowanków, kart pobytu dziecka w placówce, protokołów ze spotkań zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, ksiąg dyżurów oraz wywiadów z pracownikami placówki Kontrolujący ustalili, iż zapewniona jest pomoc przy odrabianiu zadań domowych ze strony wychowawców. Wychowankowie mają zagwarantowane również wszystkie potrzebne podręczniki, pomoce i przybory szkolne jak również udział w miarę potrzeby w zajęciach wyrównawczych. W trakcie przebiegu kontroli dzieci zwracały się o pomoc do wychowawców przy rozwiązywaniu zadań w trakcie lekcji online jak również po ich zakończeniu.

IV.6. Dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile są takie wskazane dla dziecka

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji w szczególności teczek osobowych wychowanków, kart pobytu dziecka w placówce, protokołów ze spotkań zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, ksiąg dyżurów oraz wywiadów z pracownikami placówki, Kontrolujący ustalili, iż w sytuacji gdy wychowanek ma wskazanie do odbywania zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych bądź rewalidacyjnych placówka zapewnia możliwość korzystania z powyższych zajęć.

IV.7. Wyposażenie w:

a) odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji w szczególności teczek osobowych wychowanków oraz kart ewidencji odzieżowej jak również rozmów z pracownikami placówki, Kontrolujący ustalili, iż każdy wychowanek wyposażony jest w ubrania stosownie do pogody i pory roku, tj: bieliznę, koszulki z krótkim i długim rękawem, bluzy, bluzki, kurtki, szaliki, czapki, rękawiczki, obuwie letnie, sportowe i zimowe. Ubrania znajdują się w szafach. Ubrania są kupowane ze środków placówki, wychowankowie otrzymują je też w formie darów od sponsorów bądź rodzin biologicznych. Każde dziecko posiada własną pościel, ręcznik, szczoteczkę do zębów. W trakcie przebiegu kontroli nie stwierdzono zastrzeżeń, co do ubioru wychowanków.

b) zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, rozmów z pracownikami placówki, obserwacji w trakcie przebiegu kontroli, Kontrolujący ustalili, że w każdym z Domów znajdują się zabawki, gry planszowe i edukacyjne dostosowane do wieku wychowanków. Dostępne są również książki do czytania dla różnych grup wiekowych. Starsze dzieci w czasie wolnym mają możliwość skorzystania z komputera bądź pogrania na konsoli. W niektórych Domkach wychowankowie mają możliwość skorzystania ze stołu do ping-ponga, małej salki gimnastycznej wyposażonej w podstawowy sprzęt sportowy bądź wyjścia na posesję.

Wnioski:

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, rozmów z pracownikami placówki oraz wychowankami, Kontrolujący stwierdzają, iż w Domach Rodzinnych Nr 1-4 przestrzegane są prawa dziecka. Wychowankowie mają zapewnione odpowiednie warunki bytowe umożliwiające dziecku zaspokojenie indywidualnych potrzeb w zakresie rozwoju emocjonalnego, fizycznego, społecznego oraz właściwej edukacji i organizacji czasu wolnego i zainteresowań.

V. Kwota pieniężna do własnego dysponowania przez dzieci od 5 r. życia, której wysokość, nie niższą niż 1% i nie wyższą niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust.1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, rozmów z pracownikami placówki oraz wychowankami, Kontrolujący ustalili, iż miesięczna kwota tzw. kieszonkowego dla wychowanka jest ustalona w przedziale od 13 zł do 30 zł. Wysokość otrzymanego kieszonkowego jest uzależniona od zachowania wychowanka w danym miesiącu. W trakcie rozmowy odnośnie kieszonkowego jeden z podopiecznych negatywnie odniósł się do jego wielkości: „*kieszonkowe to tylko 30 zł. To za mało, tak chciałbym z 50 zł. Ja palę papierosy, połowa idzie mi na papierosy, tak z 15 zł. U nas nie można dostać więcej niż 30 zł, minimum to 13 zł, a maksymalnie to 30 zł. I tak jest od co najmniej od roku. Wychowawcy tłumaczą to cięciem w budżecie z miasta bo pandemia jest*”. Z innych przeprowadzonych rozmów wynika, że system ustalania oraz przydzielania kieszonkowego jest dla wypowiadających się wychowanków przejrzysty i jasny, żaden też nie wniósł krytycznych uwag odnośnie wysokości świadczenia. Niektórzy wskazywali, że wielkość kieszonkowego zależy od uzyskanych „plusów” i „minusów”. Plusy są przyznawane za np. dodatkowe czynności wykonane na rzecz danego Domku (np. wykonanie dodatkowego dyżuru) oraz inne nadprogramowe działania (np. starszy, pełnoletni wychowanek odprowadza młodszego do szkoły, przedszkola). Z kolei minusy, jak wynika z wypowiedzi wychowanków, przyznawane są, np. za niestosowne zachowania (np. wulgaryzmy i obraźliwe słowa) lub np. odmowę wykonania dyżuru porządkowego. W zależności od proporcji ilości plusów do ilości minusów kieszonkowe może wzrastać lub maleć. Kieszonkowe jest przydzielane raz na miesiąc, a każdy z wychowawców na danym Domku przedstawia propozycję wysokości kieszonkowego dla każdego wychowanka osobno. Dwóch rozmówców uczęszcza do szkół z zajęciami praktycznymi za które to dostają wynagrodzenie pieniężne. Jak sami przyznają, pieniądze zarobione w ten sposób mogą wydawać według własnych potrzeb. Jeden z wychowanków omówił też kwestię pieniędzy z programu „500+”: „*każdy z wychowanków ma składowane pieniądze z „500+” i są one przekazywane dla niego po jego wyjściu z placówki. Raczej nie są wydawane no chyba że na rzeczy bardzo ważne, np. ktoś chce zrobić sobie prawo jazdy*”. W pozostałych rozmowach żaden z wychowanków nie odniósł się do pieniędzy z programu 500+, nie zgłaszał uwag co do sposobu ich przechowywania czy dysponowania nimi przez Placówkę.

Wnioski:

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, rozmów z pracownikami placówki oraz

wychowankami, Kontrolujący stwierdzili, iż wychowankowie Domów Rodzinnych Nr 1-4 mają do własnego dysponowania zapewnioną kwotę pieniężną tzw „kieszonkowe”.

VI. Zapewnienie wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia.

Na podstawie analizy przedłożonych dokumentów oraz rozmów z pracownikami placówki oraz wychowankami Kontrolujący ustalili, iż w Domach Rodzinnych Nr 1-4 zapewnione są 4 posiłki dziennie tj.: śniadanie, obiad, podwieczerek i kolacja. Ponadto wychowankowie mają możliwość korzystania z przekąsek oraz napojów pomiędzy posiłkami. Ustalane są jadłospisy (jadłospisy za okres od dnia 17.02.2021 r. do dnia 23.02.2021 r. z Domów Rodzinnych Nr 1-4 stanowią załącznik nr 11 do protokołu kontroli na dany dzień, wychowankowie uczestniczą przy ich konstruowaniu. Brane, są pod uwagę również sugestie wychowanków co, do rodzajów posiłków przygotowywanych. Przedstawiciel wychowanków podpisuje jadłospis na dany dzień. Do obowiązków wychowawców należy przygotowanie posiłków, wychowankowie pomagają również w ich przygotowywaniu w szczególności w dni wolnych od nauki. Zdecydowana większość wychowanków w indywidualnych rozmowach w kwestii posiłków oraz ich planowania (m. in. jadłospisy, lista zakupów produktów spożywczych) nie miała zastrzeżeń oraz uwag. Opisany w artykule fakt podawania zepsutego, spleśniałego jedzenia nie znalazł potwierdzenia w rozmowach. Tylko jeden wychowanek zgłosił sytuację, kiedy to artykuł spożywczy (margaryna), którą miał użyć podczas zajęć praktycznych w szkole okazał się zepsuty „miałem wziąć margarynę na zajęcia do szkoły. Była w lodówce w opakowaniu, nie zaglądałem co jest w środku. W szkole okazało się, że była tam pleśń i się zawstydziłem. Na początku był stres, a potem to już ok i śmiech z tego. Taka sytuacja zdarzyła się tylko raz, teraz kupuję już na bieżąco (produkty na zajęcia praktyczne). Moim zdaniem wychowawcy powinni co tydzień sprzątać lodówkę i sprawdzać co tam jest”. Pytani o planowanie posiłków i ich przygotowywanie część mieszkańców Domów Rodzinnych przyznaje, że uczestniczą w ich przyrządzaniu i wybieraniu dań na obiad czy podwieczerek: „możemy proponować swoje pomysły potraw. Na tygodniu gotują wychowawcy, a na weekendach pomagamy”; „znalazłem taką pasję, że lubię robić ciasta. Tu (na Domku) pojawiła się ta pasja i wychowawcy nie mają z tym problemu i zgadzają się z tym”; „wychowawcy pytają się nas, co np. chcemy na obiad czy podwieczerek”; „wychowawcy czasami nas pytają się, jakie produkty kupić na posiłki”. Pojawiała się pojedyncza wypowiedź: „chciałbym, żeby wychowankowie ustalali jadłospis na tydzień”. Podczas rozmów dwóch wychowanków poruszyło również temat zakupów, które tak jak to było przedstawione w artykule, były podawane dwa, a nawet cztery dni od dnia ich ugotowania. Z kolei jeden z podopiecznych skomentował kwestię żywienia w następujący sposób: „zawsze było narzekanie na jedzenie. Ale nigdy nie było tak, że nie było jego (jedzenia). To normalne, że jak zostaje chleb, to trzeba go dojeść, tak jak zupę, którą można zjeść za jeden czy dwa dni. Powiem nawet tak, że było tak, że planowali jadłospisy wychowankowie (za zgodą wychowawców) i wtedy to było nawet gorzej, bo okazało się, że czegoś tam (z jedzenia) brakowało. Nie róbmy z siebie nie wiadomo kogo, jeżeli chodzi o jedzenie”. Jeden z wychowanków opowiadał o dysponowaniu słodyczami przez wychowawców: „od sponsorów dostajemy słodycze i wychowawcy je przechowują i wydają nam je po terminie lub z pleśnią (...). Jeden z nas przytąpał pracownika/wychowawcę, jak wynosił nasze słodycze”. Opisane zdarzenia nie znalazły potwierdzenia w rozmowach z innymi wychowankami. W trakcie przebiegu kontroli w poszczególnych Domkach wychowawcy przygotowywali posiłki dla wychowanków. Kontrolujący w trakcie oględzin Domku mieli możliwość obejrzenia zapasów żywnościowych będących na stanie Domków.

Wnioski:

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji oraz rozmów z wychowankami i wychowawcami Kontrolujący stwierdzają, iż w Domach Rodzinnych Nr 1-4 wychowankowie mają zapewnione wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych,

religijnych oraz stanu zdrowia.

VII. Realizacja zadań ustawowych i statutowych na podstawie analizy okazanej dokumentacji obowiązującej w Centrum Administracyjnym im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie i placówkach opiekuńczo wychowawczych obsługiwanych przez Centrum .

Uchwałą nr 607/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012 r. uchwalono Statut Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie. Zgodnie z § 2 ww. Statutu przedmiotem działalności Centrum jest obsługa ekonomiczno-administracyjna placówek opiekuńczo-wychowawczych posiadających status jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Gminy-Lublin. Regulamin organizacyjny Centrum stanowi załącznik do Zarządzenia nr 52/7/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 lipca 2013 r. zgodnie z zapisem § 4 Regulaminu organizacyjnego w skład Centrum wchodzi następujące Działy i stanowiska pracownicze:

- Dyrektor,
- Zastępca Dyrektora,
- Dział pomocy specjalistycznej, który tworzą: pedagog, psycholog, terapeuta i pracownik socjalny,
- Dział finansowo - księgowy, który tworzą: główny księgowy, księgowy i specjalista ds. finansowo-kadrowych,
- Dział administracyjny,

W poszczególnych DR są: wychowawca-koordynator (zwany także Liderem) oraz wychowawcy. Organizowana w domu praca wychowawcza z dziećmi jest prowadzona w oparciu o obowiązujące standardy zawarte w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych.

Osobom kontrolującym okazano dostępną dokumentację dotyczącą pracy na rzecz umieszczonych w placówce wychowanków, tj. teczki osobowe każdego z wychowanków zawierające: dokumentację prawną dziecka (postanowienia/wyroki sądów, ugody mediacyjne, akty urodzenia, itp.), dokumentację szkolną (świadectwa, opinie z poradni pedagogiczno-psychologicznych, kontakty z pracownikami placówek oświatowych, do których uczęszcza wychowanek, dyplomy, itp.), dokumentację medyczną (karty leczenia szpitalnego, karty zgłoszeń SOR, karty leczenia w warunkach sanatoryjnych, dokumentacja z konsultacji medycznych, wskazania/zalecenia lekarzy prowadzących, wyniki badań, informacje o podawanych lekach, itp.), diagnozę psychofizyczną wychowanka, plan pracy z wychowankiem oraz jego modyfikację w oparciu o oceny aktualnej sytuacji dziecka, kartę pobytu, dokumentację kontaktów z rodzicami biologicznymi dziecka, bądź osobami mu bliskimi. Ponadto w teczkach wychowanków znajdowały się dokumenty, czy też informacje ważne z uwagi na indywidualną sytuację dziecka (znaczące dla dziecka wydarzenia, arkusze badań i obserwacji psychologicznych, informacje o szczególnych potrzebach dziecka, itp.). Dla każdego wychowanka dokumentacja (teczki osobowe) jest gromadzona w odrębnym segregatorze i obejmuje całą dokumentację dotyczącą działań podejmowanych wobec dziecka.

Karta pobytu wychowanka, sporządzana była przez wychowawcę i zawierała:

- dane dziecka oraz datę urodzenia,
- imię i nazwisko wychowawcy kierującego procesem wychowawczym
- obszary oceny obejmowały:
 - ✓-opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku,
 - ✓opis funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią, z uwzględnieniem samowolnego opuszczania placówki,
 - ✓informacje o przebiegu kontaktów placówki ze szkołą, do której uczęszcza dziecko oraz przebieg jego nauki szkolnej,
 - ✓ opis rozwoju dziecka ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego

- i samodzielności dziecka,
- ✓informacja o stanie zdrowia dziecka, w tym stanie zdrowia psychicznego,
- ✓informacje o lekach podawanych dziecku,
- ✓informacje o pobytach dziecka w szpitalu, w tym w szpitalu psychiatrycznym,
- ✓informacje o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla niego wydarzeniach,
- ✓opis współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny.

Diagnoza psychofizyczna sporządzana była przez psychologa, co było to zgodne z § 14 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej).

Diagnoza obejmowała:

1. Opis sytuacji rodzinnej, w obszarach:
 - sytuacji rodzinnej dziecka (struktury rodziny);
 - relacje dziecka z jego najbliższym otoczeniem (więzi z rodziną) oraz osobami ważnymi dla dziecka. (ewentualnie adnotacja dotycząca braku zgody sądu na kontakty rodziców z dziećmi);
 - przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływu tego kryzysu na rozwój dziecka.
2. Mocne strony dziecka i potrzeby w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym;
3. Opis wskazań, z zaznaczeniem celu głównego i celów szczegółowych, w obszarach:
 - do pracy z rodziną dziecka;
 - do dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem;
 - do programu terapeutycznego dla dziecka;
 - do pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka
 - przygotowania dziecka do usamodzielnienia.

Plan pomocy dziecku opracowywany jest na podstawie diagnozy psychofizycznej dziecka, otrzymanej dokumentacji dziecka, analizy procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka, jego potrzeb, rozwoju edukacyjnego, funkcjonowania w środowisku rówieśniczym, szkolnym i z którego pochodzi dziecko oraz wpływu sytuacji kryzysowej w rodzinie na rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w placówce i poza nią. Brana jest także ocena efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny, jeśli jest. Określany jest cel w kontekście działań długo- i krótkoterminowych, obszary oddziaływań wraz z opisem co należy osiągnąć i w jakim terminie, opis metod stosowanych w celu osiągnięcia celu oraz wskazanie osób odpowiedzialnych i wniosków do dalszej pracy, które winne być wypracowane na spotkaniach Zespołu. W zależności od sytuacji dziecka prowadzone były także karty modyfikacji planu pomocy dziecku opracowane według wskazań Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

W placówce oceny sytuacji umieszczonego dziecka dokonuje Zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka (zwany dalej „Zespołem”). Analizując protokoły z zebrań Zespołu osoby kontrolujące stwierdziły, że skład zespołu spełniał przesłanki zapisane w art. 137 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. oraz przestrzegano terminów spotkań Zespołu wynikających z zapisów art. 138 ww. ustawy.

W Centrum prowadzona jest także **ewidencja dzieci**, zawierająca dane wychowanka (imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, dane rodziców biologicznych) oraz adres pobytu dziecka przed umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej i aktualny (jeśli to możliwe do ustalenia) adres pobytu rodziców dziecka, bądź jego opiekunów prawnych. Zapisy dokonywane w ewidencji wychowanków są dokonywane w sposób chronologiczny według dat przyjęć poszczególnych wychowanków. Ewidencja w Centrum jest prowadzona zgodnie z wymogami zawartymi w § 17 ust 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Podczas postępowania kontrolnego zwrócono szczególną uwagę na dokonywane modyfikacje planów pomocy dziecku w oparciu o oceny sporządzone na podstawie prowadzonych kart pobytu

wychowanka, terminowość oraz jakość prowadzonej dokumentacji oraz realizowane działania związane z kontaktami wychowanków z rodziną biologiczną. Szczególną uwagę osób kontrolujących zwrócono na realizowany w placówce proces usamodzielniania pełnoletnich wychowanków placówki oraz możliwość ich dalszego pobytu na Domkach z powodu kontynuowania nauki.

W czynnościach kontrolnych przyjęto próbę: szczegółowym badaniem objęto dokumentację 7 losowo wybranych wychowanków tj: P.K.; A.Z.; M.M.; D.B.; K.K.; W.P.; N.M.

Wnioski:

1. Analizowane podczas postępowania kontrolnego teczki osobowe wskazanych w próbie kontrolnej wychowanków zawierały kompletną dokumentację związaną z umieszczeniem dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, jak również dokumentację związaną z pobytem dzieci w placówce, co spełniło wymogi zawarte w § 14, § 15 oraz § 17 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Po umieszczeniu dziecka w placówce niezwłocznie sporządzano diagnozę psychospołeczną, co było zgodne z § 14 ust 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, stanowiącego że „Diagnozę sporządza psycholog lub pedagog”.
3. Diagnozy psychofizyczne zawierały wskazania wyszczególnione w § 14 ust 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej wychowawca prowadzący, jako osoba kierująca procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z przedstawicielem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej opracowywał plan pomocy dziecku, który spełniał wymogi zawarte w § 15 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Plany pomocy dziecku, były modyfikowane w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, na podstawie dokonanej oceny przez Zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, nie rzadziej niż co pół roku. Powyższe było zgodne z przepisami zawartymi w § 15 ust 5 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Dokonując oceny dzieci umieszczonych w DR spełniono wymogi zawarte w art. 136, art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
7. Zachowano terminy sporządzenia oceny sytuacji dziecka wskazane w art. 138 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
8. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka sporządzano na piśmie informację dotyczącą zasadności pobytu ocenianego dziecka w placówce i przekazywano właściwemu ośrodkowi adopcyjnemu informacji i dokumentacji o przebiegu pobytu dziecka, co spełniało przesłanki art 139a ust 1 pkt 6
9. Zapisy w kartach pobytu wychowanka są kompatybilne z działaniami ujętymi w planie pracy oraz odnoszą się do oceny sytuacji dziecka, a także dostępną w teczkach dokumentacją potwierdzającą realizowane działania (np. katy leczenia, konsultacje, itp.)

VIII. Analiza procesu oraz udzielanej pomocy w usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków placówki.

Przepisy regulujące proces usamodzielniania się pełnoletnich wychowanków przebywających w systemie pieczy zastępczej reguluje art. 37 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Osoba, która osiągnęła pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej placówce, za zgodą jej dyrektora, nie dłużej niż do

ukończenia 25 roku życia" pod warunkiem kontynuowania nauki.

Art. 145 ww. ustawy „osoba usamodzielniania co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletniości wskazuje osobą, która podejmuje funkcję opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

Warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia. Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia przynajmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletniości, następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum rodzinie.

Osoby kontrolujące prowadząc postępowanie kontrolne uwzględniły szczególnie zarzuty podjęte w przekazie medialnym przez pełnoletnich wychowanków placówki. Dlatego do próby badawczej wytypowano dwóch wychowanków Domu Rodzinnego Nr 1, przy czym jeden jest w trakcie usamodzielniania (pełnoletność osiągnął w maju bieżącego roku), zaś drugi jest już usamodzielnionym wychowankiem, który opuścił placówkę w kwietniu 2021 r. **(odniesienie do zarzutu braku pomocy po osiągnięciu pełnoletniości co do wychowanka P.K. w pkt. II.7 protokołu.)**

Szczegółowej analizie poddano czy osoba usamodzielniania spełniała swoje obowiązki i warunki do otrzymania pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnianie, czy współpracowała z opiekunem usamodzielnienia i kadrami Domku oraz jak funkcjonowanie wpływało na realizację procesu usamodzielnienia. Kontrolowano jakie działania były podejmowane ze strony zarządzających i kadry placówki w celu udzielenia wychowankowi pomocy i wsparcia w procesie usamodzielniania oraz kontynuowania nauki, oraz terminowość podejmowanych działań.

1 wychowanek, w trakcie usamodzielniania, D. B 18 lat ukończył w dniu 25.05.2021 r.

W dniu 17.05.2021 r. wychowanek za pośrednictwem wychowawcy prowadzącego złożył podanie do Dyrektora o uzyskanie pozwolenia na dalszy pobyt w DR nr 1 po uzyskaniu pełnoletniości, z uwagi na naukę, oraz potrzebę zdobycia uprawnień zawodowych. Na dokumencie znajduje się odręczna adnotacja dyrektora z dnia 18.05.2021 r. „W związku z faktem, iż podanie nie zostało złożone osobiście przez wychowanka, b. proszę o jego niezwłoczne stawiennictwo i rozmowę z dyrektorem Centrum.” (...).

Wychowanek zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 145 ust 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. złożył w dniu 04.05.2020 wniosek wskazujący opiekuna usamodzielnienia (osoba wskazana - psycholog DR Nr 1, wpływ wniosku do MOPR 26.05.2020). W dniu 23.04.2021 r. (wpływ do MOPR 23.04.2021) – przedstawił Indywidualny Program Usamodzielnienia (ocena co najmniej raz do roku), tym samym spełniono warunki wynikające z zapisu art 145 ust. 1 i 4 ww. ustawy.

Analizując dostępną dokumentację (akta osobowe wychowanka, w tym karty pobytu, protokoły z zebrań Zespołu ds. okresowej oceny, dokumentację potwierdzającą zrealizowane kursy/szkolenia i inną dokumentację związaną ze zdobywaniem umiejętności zawodowych, a także dostępne notatki dot. funkcjonowania wychowanka i zdarzeń na terenie Domku i poza nim z jego udziałem, itp.) osoby kontrolujące dokonały oceny funkcjonowania wychowanka zarówno na terenie placówki, jaki i poza nią, jego stosunku do realizowania obowiązku nauki, który jest warunkiem do uzyskania pomocy i dalszego pobytu w placówce po uzyskaniu pełnoletniości.

Wychowanek aktualnie kontynuuje naukę w Zespole Szkół Rzemiosła i Przedsiębiorczości w zawodzie monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie. Jest uczniem bardzo niesolidnym, łatwo wchodzącym w sytuacje konfliktowe, nierealizującym obowiązku przygotowywania się do zajęć, czego efektem jest, iż większość ocen jakie posiada są to oceny niedostateczne. Nie zdał także egzaminu zawodowego i pomimo wyznaczonego kolejnego terminu poprawkowego egzaminu, nie przygotowywał się do jego zdania i w efekcie nie pojechał na egzamin (w tym czasie wychowawcy byli zaangażowani w pomoc w przygotowywaniu wychowanka do egzaminu, stale motywowali go, aby wyraził wolę uczenia się i podejścia do egzaminu). W aktach wychowanka brak jest dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych i ukończonych kursów. Z informacji uzyskanych od kadry, wynika że wychowanek nie

wyraził woli, pomimo licznych propozycji, aby takowe kursy skończyć i zdobyć kwalifikacje zawodowe. Z deklaracji składanych przez wychowanka, po zakończeniu szkoły planuje podjąć zatrudnienie w wyuczonym zawodzie, jednak nie ma pewności, czy uda mu się zakończyć pozytywnie edukację.

Dodatkowym zasadniczym problemem jest zachowanie wychowanka. Jest on osobą agresywną i wulgarną, zarówno do współdomowników, jak i kadry placówki, czy też nauczycieli w szkole. Bardzo łatwo wchodzi w konflikty, przy czym przejawia zachowania agresywne, a nawet wręcz zagrażające. Aktualnie toczy się postępowanie o podejrzenie czynu karalnego z art. 280 §1 kk. Postanowieniem Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ w Lublinie zastosowano wobec wychowanka środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji. W związku z postawą wychowanka wobec nauki oraz jego negatywnym zachowaniem w dniu 28.04.2021 r. w biurze Centrum w obecności: matki biologicznej, Dyrektora, Zastępcy, koordynatora DR Nr 1, pedagoga oraz opiekuna usamodzielnienia odbyło się spotkanie z wychowankiem. Celem było omówienie bieżącej sytuacji wychowanka oraz jego zachowania na terenie Domku, a także w sprawie jego planów po ukończeniu 18 roku życia (urodziny ma 25.05.2021 r.) – notatka ze spotkania stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

Zgodnie ze złożonym Indywidualnym Programem Usamodzielnienia, wychowanek planuje po uzyskaniu pełnoletniości, że będzie starał się o pobyt w mieszkaniu chronionym oraz wystąpi z wnioskiem o przydział lokalu socjalnego z zasobów miasta Gminy Lublin. Przyszłość wiąże z pobylem w Lublinie. Stąd w planowaniu celów do osiągnięcia zaplanował:

- w kwietniu 2021 – planowane jest złożenie w UM wniosku o przyznanie mieszkania z zasobów gminy Lublin, złożenie wniosku do MOPR o sporządzenie opinii do UM Lublin. Wizyty w UM dot. sprawy mieszkaniowej. (Uwaga: 14.05.2021- zostało złożone podanie do Wydziału Spraw Mieszkaniowych o przyznanie lokalu mieszkaniowego z zasobów Gminy Lublin).
- maj 2021 - staranie o korzystanie zamieszkania chronionego na czas określony, złożenie wniosku. W przypadku pozytywnej decyzji przestrzeganie Regulaminu wewn. Mch oraz Regulaminu wewnętrznego pobytu w Mch (złożona deklaracja wychowanka).
- czerwiec/wrzesień – OSK KULKA w Lublinie, rozpoczęcie kursu, uzyskanie prawa jazdy kat. B

Wnioski:

1 Pobyt wychowanków w Domach Rodzinnych jest gwarantowany do osiągnięcia pełnoletniości, jednak za zgodą dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej może po tym czasie nadal przebywać w placówce, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, pod warunkiem, że:

- uczy się: w szkole, uczelni lub u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego,
- legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się: w szkole, uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Wskazany wychowanek w związku ze złożonym podaniem do dyrektora oraz na fakt realizowania nauki w Zespole Szkół Rzemiosła i Przedsiębiorczości w zawodzie monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie warunkowo uzyskał pozwolenie na dalszy pobyt w placówce.

Powyższe jest zgodne z zapisem art. 37 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. W dniu 04.05.2020 wychowanek złożył wniosek wskazujący opiekuna usamodzielnienia wraz z jego pisemną zgodą na pełnienie tej funkcji. Pismem w dniu 26.05.2020 powiadomiono o tym fakcie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (MOPR w Lublinie).

Powyższe jest zgodne z zapisem art. 145 ust 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

3. W dniu 23.04.2021 r. (informacja do MOPR Lublin wpłynęła w dniu 23.04.2021) – wychowanek przedstawił Indywidualny Program Usamodzielnienia (ocena co najmniej raz do roku), który sporządził przy współpracy z opiekunem usamodzielnienia.

Powyższe jest zgodne z zapisem art 145 ust. 1 i 4 ww. ustawy.

4. Analizując dostępną dokumentację wychowanka stwierdzono, że jest on osobą

niewspółpracującą w zakresie kontynuowania nauki, przejawia nieakceptowane zachowania, w tym wulgarnie i agresywne, a nawet są wobec niego toczone postępowania w sprawie podejrzenia popełnienia czynów karalnych.

IX. Analiza współpracy kadry Centrum i DR z osobami zarządzającymi, ich stylu komunikacji oraz zasad współdziałania na rzecz wychowanków placówki w odniesieniu do realizowanych zadań i pracy wychowawczej

W trakcie prowadzonego badania kontrolnego w CA oraz w Domkach, osoby kontrolujące zwróciły szczególną uwagę na brak właściwej komunikacji pomiędzy pracownikami, ale także zaburzone relacje w kontaktach z kadrami zarządzającą, co miało zasadniczy wpływ na poziom realizowanych zadań pracowniczych oraz prowadzony proces wychowawczy na rzecz wychowanków. Prowadzono rozmowy z pracownikami placówki oraz jej wychowankami, podczas których zgłoszono wieloaspektowy problem współpracy części kadry z osobami zarządzającymi. Kontrolujący podjęli decyzję o wprowadzeniu narzędzia badawczego w formie ankiety. Poniżej przedstawiono wypowiedzi pracowników placówki z rozmów z psychologiem będącym członkiem zespołu kontrolnego, kierownikiem Działu ds. Kontroli MOPR w Lublinie oraz starszym inspektorem w dziale ds. kontroli MOPR w Lublinie.

Odnosnie sposobu zarządzania Placówką, pracy Dyrektora pojawiły się następujące wypowiedzi pracowników: „Bardzo dobra współpraca ze strony Dyrektora, jak przyszłam do pracy to poczułam wsparcie, zaopiekowanie”. Kolejna wypowiedź: „Dyrektor jest konfliktowy, jest napięta atmosfera w pracy i wychodzą u Dyrektora braki w wiedzy i doświadczeniu (...) były sytuacje nagłego zmieniania wychowawcy prowadzącego, liderów, opiekunów prawnych, a nie ma wytycznych w oparciu o które takich zmian dokonywano (...) nie ma podziału czym zajmuje się Dyrektor, a czym Wicedyrektor, wydaje się, że nie mają planu pracy, celu, brak organizacji pracy (...) nie ma też koncepcji pracy z rodziną biologiczną (...) w biurze wszyscy oprócz dwóch osób odzywają się do Dyrektora formalnie (...) jest nastawiony na kontrolę, a nie na współpracę, może miał dobre intencje, ale to go przerosło”.

Kolejna wypowiedź odnosi się do podobnej tematyki „Odkąd przyszedł Dyrektor Środa, to pójście na rozmowę z nim wiązało się z upomnieniem lub ustnymi uwagami (...) jak była Pani Lidia (była Wicedyrektor) to można było chodzić do niej z różnymi problemami wychowanków i je omawiać (...) niektóre decyzje Dyrektor Środa podejmuje samodzielnie. Jak (imię wychowanka) miał zostać przeniesiony na inną grupę, kilka lat temu, to wszyscy podjęli taką decyzję, tj wychowawcy, Dyrektor Piotrowski (były Dyrektor Placówki) i Pani A o powrocie decyzję podjął tylko Dyrektor Środa (bez konsultacji z nami) (...) Dyrektor zabierał jedną wychowankę do siebie, do domu, prawdopodobnie wypytywał ją o to, co się dzieje na Domku. Czasami ona (imię) nie była zadowolona z tych wyjazdów, bo niektóre dzieciaki jej dogadywały "jedzie nas sprzedawac" (...) mam takie zdanie, że Dyrekcja zepsuła to, co przez tyle lat zostało zrobione”.

Kolejna osoba: „Pogorszyło się, jak odszedł Dyrektor Piotrowski (...) nie mamy nic (jako wychowawcy) do powiedzenia w sprawach wychowawczych, np. zmiana wychowawców prowadzących. Dyrektor stwierdził, że jesteśmy od przygotowywania i podawania posiłków, a wychowankowie absolutnie nie powinni tym się zajmować. Nie ma też współpracy na linii Dyrektor – wychowawcy, wszystkie informacje przekazywane są przez lidera, był też czas, że Dyrekcja mówiła, że będzie mieszać wychowawców po Domkach (...) mam poczucie, że uciekł mi grunt pod nogami i najgorsza jest ta nieprzewidywalność (ze strony Dyrektora) i nie chce się pracować w takich warunkach, biorę leki na sen, na uspokojenie. Była sytuacja, że cztery osoby szukały nowej pracy, część już odeszła (...) Mamy obietnice do pracy Dyrektora, ale obawiamy się konsekwencji. Mam poczucie, że jeżeli nic się nie zadzieje, to Dyrektor poczuje się bezkarny”.

Również jeden z wychowawców zgłosił fakt, że doszło do szarpaniny pomiędzy Dyrektorem, a wychowankiem (wychowanek nie zaprzeczył, ale nie chciał skomentować tego zdarzenia).

Następna osoba zrelacjonowała: „Czasami Dyrektor mówi, że tak ma być zrobione i są różne sytuacje, np. zmiana wychowawcy i są one mniej lub bardziej konsultowane”.

Kolejny z wypowiadających się stwierdził: „Zaczęła rosnać niechęć do Dyrektora wśród

wychowanków. Zaczęły padać teksty: „Nie będę pytać się Środy”; Tam na pewno nie pojedę”; Po co On tu przyjeżdża”. Są wychowankowie, którzy chętnie z nim rozmawiają i są tacy, którzy nie”. Wypowiedź jeszcze innego pracownika: „Początek pracy z Dyrektorem Środą był obiecujący, bo nie postrzegało się jego jak urzędnika. Można było dostrzec zaangażowanie, aktywność, zainteresowanie wychowankami, było też uwzględniane moje zdanie. W miarę upływu czasu, jak pełnił funkcję p.o. Dyrektora zaczęłam spotykać się z taką postawą Pana Środy, że byłam stawiana przed faktem, że nie wiedziałam o wszystkich podjętych ustaleniach odnośnie mojego wychowanka (...) czasami wychowawca nie wiedział co można powiedzieć wychowankom, bo sam Dyrektor kiedyś powiedział, że dzieciom nie należy o wszystkim informować (...) nie mogę powiedzieć, że Dyrektor nie dba o dobro dzieci, ale sposoby i metody realizacji są do przedyskutowania, przemyślenia”. Była również sytuacja, kiedy Dyrektor chcąc zabrać wychowanka do siebie na prośbę o wypełnienie Wniosku o Urlopowanie Wychowanka (jest to dokument wypełniany przez każdą osobę z zewnątrz chcącą zabrać wychowanka z Domu Rodzinnego podając miejsce, gdzie będą przebywać oraz godzinę wyjścia oraz powrotu) odmówił twierdząc „Jestem Dyrektorem i nie muszę tego robić”.

Wypowiedź innego pracownika „Dyrektor bierze pod uwagę zdanie wychowawcy. Ja zawsze miałem możliwość wyrażania swojej opinii przy Dyrektorze. Pytanie Kontrolującego „Czy Dyrektor brał pod uwagę Pana/Pani opinię odnośnie wychowanka”. Odpowiedź wychowawcy „Tak”

Jeden z pracowników przedstawił sytuację gdzie dostał słowny zakaz od Dyrektora publikacji na publicznej zamkniętej grupie na facebook informacji o pracy wychowawczej. Reakcją wychowawcy było zwrócenie się do Dyrektora „Chyba Pan żartuje” odpowiedź Dyrektora „Ale to chyba Pan żartuje i nie wie Pan co mogę” Z wyjaśnień wychowawcy wynika, że na tej grupie nie były wskazywane dane osobowe wychowanków, czy informacje wrażliwe dotyczące placówki, zamieszczane informacje dotyczyły konsultacji z innymi wychowawcami spraw problematycznych, bądź zapoznanie się z doświadczeniami innych wychowawców.

Ogólne wnioski wynikające z rozmów z pracownikami:

- część pracowników ocenia pracę Dyrektora negatywnie, wskazując na zaburzony proces komunikacji, dyrektywny i nie szukający wspólnego dialogu charakter przekazywania informacji ze strony Dyrektora;
- w opinii niektórych pracowników Dyrektor podejmował samodzielne decyzje dotyczące wychowanków bez uwzględniania zdania czy opinii wychowawców i specjalistów
- niektórzy pracownicy wskazywali na sytuacje bycia postawienia przed faktem dokonanym, gdzie musieli podporządkować się do decyzji Dyrektora bez możliwości wyrażenia własnego zdania;
- niektórzy pracownicy stwierdzili, że wyrażanie zdania odmiennego od zdania Dyrektora spotykało się z krytycznymi uwagami czy słownymi upomnieniami;
- pojawiły się pojedyncze głosy o braku pomysłu u Dyrektora na organizację pracy wychowawczej na rzecz wychowanków, braki w dokumentacji wychowanków (zwłaszcza nowo przybyłych), zapraszania rodziców na spotkania Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Dziecka drogą SMS – ową;
- w opinii jednego pracownika głośne mówienie o uwagach odnośnie pracy Dyrektora może spotkać się z wyciągnięciem konsekwencji;
- w opinii niektórych pracowników odejścia z pracy osób zatrudnionych wynikało z faktu, że osoby te nie były w stanie porozumieć się z Dyrektorem w kwestiach związanych z pracą na rzecz wychowanków;
- niektórzy pracownicy stwierdzili, że niewłaściwym było zabieranie przez Dyrektora wychowanków do swojego domu w prywatnym czasie pomijając właściwą przy tym procedurę wypełnienia Wniosku o Urlopowanie Wychowanka;
- część pracowników zwróciła uwagę na samodzielne rozmowy Dyrektora z wychowankami, których treść ani ustalenia nie były przekazywane wychowawcom;
- część rozmówców ma poczucie, że ich zdanie odnośnie wychowanka jest pomijane lub lekceważone, ponieważ były sytuacje, kiedy wychowanek spotykając się z odmową

- konsultował się z Dyrektorem i otrzymywał to, na czym mu zależało;
- w opinii niektórych pracowników objęcie stanowiska przez Dyrektora wiązało się z pojawieniem się w pracy atmosfery nieufności, podejrzliwości oraz niepewności;
 - pojawił się pojedynczy głos mówiący o tym, że Dyrektor sam przyznał się do podsłuchiwania pracowników mówiąc: „Stoję pod drzwiami i ich (pracowników) podsłuchuję. To jest dobre źródło informacji”;
 - jeden z pracowników stwierdził, że miał podejmować pewne działania związane z wychowaniem (kluczowe z perspektywy tego podopiecznego) z polecenia Dyrektora, który zakazał mówienia o tym innym osobom,
 - część pracowników wypowiada się pozytywnie o Dyrektorze (w kwestiach związanych ze współpracą i wsparciem) dwóch pracowników odwołało się do zasady lojalności wobec przełożonego i nie skomentowało tematu związanego ze sposobem zarządzania Placówką przez Dyrektora jednocześnie chętnie wypowiadając się w kwestiach związanych z wychowanekami.

Wnioski:

Osoby kontrolujące zwróciły uwagę na fakt zaburzonych relacji i komunikacji, szczególnie pomiędzy częścią wychowawców a Dyrekcją. W wyniku przeprowadzonych rozmów z wychowawcami oraz na podstawie analizy ankiet uzupełnionych przez kadrę stwierdzono, że w zespole pracowników CA i DR jest zaburzona komunikacja interpersonalna. W zespole pracowniczym istnieje konflikt pomiędzy pracownikami a Dyrekcją oraz częścią wychowawców, na tle stosowanych metod wychowawczych, co utrudnia współpracę i podejmowanie wspólnych i kompatybilnych działań dla dobra wychowanek.

Wpływ na powyższe ma także w odczuciu części pracowników niewłaściwa forma zarządzania placówką, pomijanie opinii wychowawców i specjalistów bezpośrednio pracujących z wychowaniem przy podejmowaniu decyzji dotyczących wychowanka. Niekonsultowanie przez kadrę zarządzającą z wychowawcami prowadzącymi decyzji co do wychowanka, kwestionowanie metod wychowawczych, brak informacji zwrotnej w zakresie dokonywanych ustaleń i zasad na linii Dyrekcja- Wychowanek.

Ponadto Zwrócono uwagę na sytuacje, kiedy to podejmowane przez poszczególnych wychowawców decyzje związane z wychowanekami albo wzajemnie się wykluczają albo nie są brane w procesie wychowawczym pod uwagę przez osoby zarządzające (Dyrektor, Zastępca), a nawet w ocenie rozmówców mają na celu podważenie autorytetu wychowawcy i jego dyskwalifikację w oczach wychowanek oraz pozostałych pracowników placówki.

Ocena pracy kadry i komunikacji interpersonalnej, jako czynnik mający wpływ na proces wychowawczy na rzecz wychowanek

W celu dokonania oceny pracy zatrudnionej kadry w kontekście prowadzonego procesu wychowawczego na rzecz wychowanek placówki, relacji zarówno pomiędzy pracownikami (w tym z kadrą zarządzającą i specjalistami), a także na poziomie pracownik - wychowanek, stosowanych metod wychowawczych, jak również stylu stosowanej komunikacji interpersonalnej, osoby kontrolujące oprócz analizy udostępnionej dokumentacji prowadzili także rozmowy kierowane z kadrą zarządzającą, personelem placówki, w tym specjalistami oraz wychowanekami placówki. Oceny dokonano także w oparciu o dostarczone przez część kadry ankiety, które były anonimowe i dobrowolne. Do badania za pomocą narzędzia badawczego przygotowano 43 ankiety (100% kadry), jednak z uwagi na fakt ich dobrowolności do osób kontrolujących zwrócono 23 wypełnione ankiety (próbą 54%). W prowadzonych rozmowach ukierunkowano się także na wyjaśnianie kwestii niewłaściwych postaw kadry, w tym zarządzających (Dyrektor, Zastępca) wobec wychowanek, stosowanych metod wychowawczych, czy też stosowanego systemu nagród i kar na terenie placówki, w szczególności do zarzutów przedstawionych w artykułach prasowych.

Analiza zapisów ankiety

➤ Pytanie 1 – Czy ma Pan/Pani możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych?

13 respondentów zaznaczyło odpowiedź „Tak”, przy czym w przypadku 1 osoby widniała odrębna adnotacja: „*ale raczej za własne pieniądze*” (...)

7 respondentów zaznaczyło odpowiedź „Nie”, przy czym w przypadku 1 osoby widniała odrębna adnotacja: „*w tym roku nie było szkoleń*” (...), 3 osoby wstrzymały się od odpowiedzi na powyższe pytanie.

➤ Pytanie 2 – Czy dostrzega Pan/Pani jakieś problemy/trudności w placówce?

2 osoby nie dostrzega trudności, natomiast 21 respondentów zaznaczyło odpowiedź „Tak”.

Jako przyczyny występujących trudności:

9 osób wskazało na: „*samą naturę i specyfikę pracy*”,

8 osób wskazało na: „*niewłaściwą organizację pracy*”

13 osób wskazało inne przyczyny:

- ✓ „*Trudne relacje z Dyrekcją/Zaburzona komunikacja z Dyrekcją*” - 7 osób,
- ✓ „*Plotki i wypowiedzi dzieci (np. wypowiedziane w emocjach) traktowane są jednostronnie, bez możliwości wypowiedzi wychowawcy*”- 1 osoba,
- ✓ „*Brak wyznaczonych celów działania, planu pracy i koordynacji w kierowaniu placówką*” - 6 osób,
- ✓ „*Trudności wynikające z odmiennych stylów wychowawczych/nadmierna ingerencja w pracę wychowawczą, podważanie autorytetu wychowawcy przez Dyrekcję*” - 5 osób,
- ✓ „*Brak możliwości wykonywania pracy zgodnie z wykształceniem, doświadczeniem i wiedzą o wychowankach*”- 4 osoby,
- ✓ „*Braki kadrowe nadmierne wykorzystywanie niektórych pracowników/ nadmierne obłożenie obowiązkami/problemy w organizacji pracy*” - 3 osoby,
- ✓ „*Brak psychologa i terapeuty, jako osób wspierających zarówno wychowanków, jak i kadrę*” - 3 osoby,
- ✓ „*Podejmowanie decyzji/działań w sprawie wychowanków przez Dyrekcję bez konsultacji i wiedzy wychowawcy prowadzącego, brak informacji zwrotnej co do dokonywanych ustaleń*” - 9 osób,
- ✓ „*Nadmierne obciążenie psychiczne i emocjonalne/ atmosfera nie sprzyjająca pracy (napięcia, negowanie dotychczasowej pracy, dyskryminacja pracowników z długim stażem pracy lub nielojalnych wobec Zarządzających)*” - 4 osoby,
- ✓ „*Obarczanie przez Sądy poprzez kierowanie do Domku zdemoralizowanych podopiecznych, których miejsce powinno być w jednostkach resocjalizacyjnych*”- 1 osoba,
- ✓ „*Brak pozytywnych informacji zwrotnych dotyczących pracy, motywowania, podkreślania tego co nie wyszło*”- 1 osoba,

➤ Pytanie 3 – Czy decyzje Dyrekcji są dla Pana/Pani jasne, przejrzyste?

10 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 11 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, a 2 osoby w ankiecie dopisało „*Nie zawsze*” (...)

w pytaniu pomocniczym: Czy ma Pan/Pani możliwość uzyskania wyjaśnień i argumentów dotyczących podjętych decyzji? - 4 osoby wskazały odpowiedź „Tak”, 2 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi, natomiast 11 respondentów zaznaczyło odpowiedź „Nie”.

➤ Pytanie 4 – Czy ma Pan/Pani poczucie możliwości wyrażania własnych opinii i sądów (poczucie bezpieczeństwa wypowiedzi)?

10 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 12 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, a 1 osoba wstrzymała się od udzielenia odpowiedzi. W 2 ankietach respondenci ręcznie dopisali uwagę: „*Możliwość mam, ale nie zawsze czuję się z tym komfortowo*” (...), „*Nie do końca*” (...)

➤ Pytanie 5 – Czy ma Pan/Pani poczucie pominięcia opinii i ocen w zakresie podejmowania różnych decyzji dotyczących wychowanków?

12 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 9 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, a 3 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi.

➤ Pytanie 6 – Czy w Pan/Pani ocenie stosowane metody wychowawcze na Domku, na którym Pan/Pani pracuje są spójne i konsekwentne?

15 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 4 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, 2 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi, a 2 zapisały: „nie zawsze”.

➤ Pytanie 7 – Czy ma Pan/Pani możliwość uczestniczenia w superwizji pracy wychowawczej?

5 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 14 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, a 4 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi. W jednej z ankiet respondent zawarł adnotację o zgłoszeniu takiej potrzeby do Dyrekcji.

➤ Pytanie 8 – Czy widzi Pan/Pani potrzebę uzyskania wsparcia realizowanych zadań, szczególnie w sytuacjach problemowych (np. spotkania z superwizorem zewnętrznym), wyznaczenie pracownika wspierającego merytorycznie pracę wychowawców (np. psycholog)?

17 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 3 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, a 3 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi.

➤ Pytanie 9 – Na jakie trudności napotyka Pan/Pani w swojej pracy?

10 osób wskazało na: „trudności w pracy z wychowankami”,

11 osób wskazało na: „trudności wynikające z organizacji pracy”,

8 osób w pozycji „inne”, wskazywało na:

- ✓ „Nadmierne obciążanie, zadaniami poza zakresu obowiązków” - 4 osoby,
- ✓ „Więcej krytyki, niż pochwały z realizowanej pracy/ poczucie brak wsparcia i bezpieczeństwa (obawa przed utratą pracy)” - 6
- ✓ „Nie jasna/zaburzona komunikacja” - 5
- ✓ „Osłabianie autorytetu wychowawców prowadzących, ale i dyżurujących” - 2
- ✓ „Decyzje, z którymi się nie zgadzam, a są podejmowane poza wychowawcą prowadzącym” - 3 osoby,
- ✓ „Indywidualne rozmowy Dyrekcji z wychowankami, brak informacji zwrotnej do wychowawcy/lidera” - 2
- ✓ „Atmosfera nie sprzyjająca pracy/niezrozumienie/brak zaufania” - 4
- ✓ „Trudności ze współpracą z organizacjami, Sądami- długie terminy, przewlekłe procedury dotyczące nieletnich” -
- ✓ Brak prawidłowej organizacji pracy „chaos w pracy”- 2
- ✓ „Zbyt mała ilość wspólnych zebrań wychowawców z podejmowaniem konstruktywnych, przemyślanych decyzji”

➤ Pytanie 10 – Czy w sytuacji trudnej jest możliwość wsparcia grupy roboczej na poziomie wychowawczym?

18 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 2 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, a 2 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi.

➤ Pytanie 11 – Czy jest uwzględniane zdanie Pana/Pani przy podejmowaniu przez Dyrekcję różnych decyzji związanych z wychowankami lub innych czynności służbowych?

9 respondentów wskazało odpowiedź: „Tak”, natomiast 14 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”.

➤ Pytanie 12 – Czy system pracy obowiązujący w placówce wymaga wprowadzenia działań naprawczych?

16 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 5 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, a 2 osoby w odpowiedzi wpisały: „Nie wiem”.

W drugiej części pytania (otwarte) respondenci wskazali na proponowane działania naprawcze:

- ✓ „Praca Zespołu – podejmującego wspólnie ustalone decyzje wobec dziecka – nie samej Dyrekcji”- 5 osób,

- ✓ „Przejrzysty zakres obowiązków” - 3 osoby
- ✓ „Poprawa komunikacji/jasny/czytelny przekaz informacji”- 6 osób,
- ✓ „Prawidłowa organizacja pracy/wyznaczenie konkretnego celu działań/ prawidłowe zabezpieczenie dyżurów” - 4 osoby,
- ✓ „Kultura osobista w relacjach pracowniczych, szacunek dla pracownika”- 5 osób,
- ✓ „Większe zaufanie ze strony Dyrekcji, docenianie dobrze wykonywanej pracy” - 3 osoby,
- ✓ „Równe traktowanie pracowników, bez uprzedzeń” - 4 osoby,
- ✓ „Gwarancja wsparcia ze strony specjalisty – psycholog/pedagog, zarówno na wszystkich Domkach dla wychowanków, ale także dla pracowników” - 2 osoby,
- ✓ „Zmniejszenie odpowiedzialności i dyspozycyjności koordynatorów/liderów”- 1 osoba
- ✓ „Możliwość ustalenia zasad, obowiązków wobec dzieci z uwzględnieniem ich potrzeb”- 1 osoba
- ✓ „Udział w superwizji”- 2 osoby,
- ✓ „Zmiana stylu zarządzania jednostką/ zmiana osób zarządzających” - 2 osoby,
- ✓ „Zatrudnienie większej ilości pracowników” - 2 osoby.

➤ Pytanie 13 – Czy Pan/Pani ma satysfakcję z wykonywanej pracy?

16 respondentów wskazało odpowiedź : „Tak”, natomiast 5 respondentów wskazało odpowiedź: „Nie”, a 2 osoby wstrzymały się od udzielenia odpowiedzi.

Przy pytaniach zamkniętych pracownicy dopisali: „Tak, ale nie czuję się doceniona”, „tak, ale bywają kryzysy”, „tak – na Domku”

➤ Pytanie 14 – Jak Pan/Pani ocenia relacje panujące w pracy?

3 respondentów wskazało odpowiedź: „Bardzo dobre”,

5 respondentów wskazało odpowiedź: „Dobre”,

4 respondentów wskazało odpowiedź: „Zadowolające”,

5 respondentów wskazało odpowiedź: „Budzące wątpliwości”,

4 respondentów wskazało odpowiedź: „Wymagających wprowadzenia działań naprawczych”,

natomiast 2 wstrzymało się od udzielenia odpowiedzi.

Przygotowana przez osoby kontrolujące ankietę na końcu zawierała także możliwość wpisania przez respondentów uwag, własnych spostrzeżeń czy też opisu kwestii, które nie zostały ujęte w pytaniach ankiety. Z tej możliwości skorzystało 8 pracowników. Poruszone kwestie dotyczyły:

- braku szacunku do pracowników, wraz z podziałem na kadre lojalną dyrekcji i taką do której są uprzedzenia,
- trudnych relacji z Dyrektorem, a także na poziomie wychowawców i wychowawcy-wychowankowie, co może mieć źródło w działaniach i samodzielnych decyzjach zarządzających,
- „zatrudniania przez dyrektora bliskich sobie osób, aby mieć donosicieli” (...)
- podważania i negocjowania dotychczasowych zasad panujących w palcówce,
- odejścia kompetentnej kadry z powodu itp. konfliktu z zarządzającymi i brakiem akceptacji nowego stylu zarządzania.
- Niedocenienie pracy wychowawcy, szczególnie w okresie pandemii,
- brak pomocy ze strony wolontariuszy,
- „Ta praca potrafi być satysfakcjonująca, ponieważ jesteśmy związani z naszymi podopiecznymi, ale nadmiar obowiązków, to już nie praca tylko tyranie”,
- wskazanie na duże napięcia pomiędzy pracownikami a Dyrekcją, z uwagi na brak zaufania, nieuzasadnioną podejrzliwość, np. podsłuchiwanie, brak rozróżnienia wagi problemów przez dyrektora, jego niskie kompetencje wychowawcze, nierozumienie problemów wychowawczych, brak planów pracy i celów długoterminowych.
- Duży chaos i zamieszanie, brak prawidłowej organizacji pracy,
- przerzucanie odpowiedzialności na pracowników, mimo braku konkretnych obowiązków na danej osobie czy też odpowiedzialności w decyzjach.
- Nieuczciwe traktowanie pracowników, ocena pracy także na podstawie donosów, plotek, brak weryfikacji faktów.

- Umiejętne manipulowanie wychowanków Dyrektorem w kwestii unikania wspólnego przygotowywania posiłków.
- Stosowanie przez Dyрекcję szantażów wobec pracowników, straszenie koniecznością szukania nowej pracy,
- nieuzasadnione przenoszenie pracowników z jednego Domku na inny, zmiany wychowawców prowadzących, także przy sprzeciwie ze strony wychowanków, brak uzasadniania podjętych decyzji i oczekiwanie wykonywania ich w trybie natychmiastowym,
- brak szacunku do pracowników, oczekiwanie bezwzględnej dyspozycyjności, np. w dniu wolnym od pracy wzywanie do pełnienia dyżuru.
- Brak możliwości samodzielnego wyboru przez pracownika 14-dniowego urlopu (KP)
- straszenie przez zarządzających naganami i stosowanie ich w sytuacjach sprzeciwu, wymaganie stałego pisania wyjaśnień pisemnych do każdej, nawet nie znaczącej sytuacji.
- Dyrektor i zastępca pozbawiają samodzielnej pracy wychowawców, negują ich metody wychowawcze,
- nie liczenie się z opinią i oceną pracowników pracujących bezpośrednio z wychowankami placówki.
- 1 osoba opisała pozytywny aspekt pracy: Wskazanie pozytywnych sytuacji w pracy, wsparcie zespołu wychowawców, wskazanie możliwości konsultacji w sytuacjach problemowych ze współpracownikami oraz zarządzającymi. W czasie pandemii Dyrekcja wykazując się zrozumieniem i faktem, że pracownik posiada dzieci dostosowywała dyżury pod dyspozycyjność pracownika.

Kontrolujący, stwierdzili również analizując udostępnioną dokumentację, w tym księgi dyżurów osoby kontrolujące zwróciły uwagę na system przekazywania informacji w poszczególnych DR na poziomie wychowawca- wychowawca (np. na przekazywaniu dyżuru). Zwrócono uwagę na brak ustalonych jednolitych zasad przekazywania informacji przez pracownika po zakończonym dyżurze osobie przejmującej dyżur. Zamieszczane wpisy w księgach miały różne przekazy i nie zawsze zawierały wytyczne, np. w kwestii ustaleń na dany moment wobec wychowanka. Na jednym z Domków był nieoficjalny system „opisywania” karteczek z wytycznymi i przypinania ich do tablicy informacyjnej w pokoju wychowawców.

Wnioski:

Biorąc pod uwagę wymiar przekazywanych informacji i ich wpływ na prowadzony proces wychowawczy (konsekwencje wobec wychowanków, przekazywanie inf. mających wpływ na zachowanie czy też system nagród i kar dla wychowanków) należałoby na wszystkich Domkach ujednoczyć zasady przekazywania informacji przez pracownika po zakończonym dyżurze osobie przejmującej dyżur.

Wnioski wynikające z kontroli:

I. Kontrolujący na podstawie oględzin pomieszczeń w Domach Rodzinnych Nr 1-4, stwierdzają, iż wymagania określone w § 18 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępcze zostały spełnione. Zapewniono odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe, umożliwiając wychowankom Domów Rodzinnych Nr 1 - 4 zabezpieczenie ich indywidualnych potrzeb w zakresie: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego; warunków do realizacji edukacji i rozwoju zainteresowań oraz wypoczynku i organizacji czasu wolnego. W ocenie Kontrolujących za niedopuszczalną należy uznać postawę kadry wychowawczej Domu Rodzinnego Nr 1, akceptującej negatywne zachowanie wychowanka polegającą na nie wyrażeniu zgody na podjęcie działań naprawczych w pokoju. Według Kontrolujących mogło to świadczyć o występującym problemie w procesie wychowawczym, wskazanego wychowanka.

II. Kontrolujący na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, przeprowadzonych rozmów z wychowankami jak i pracownikami placówki stwierdzają, iż w Domach Rodzinnych Nr 1-4 przestrzegane są standardy opieki i wychowania, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oraz Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W odniesieniu do zarzutów medialnych przedstawionych w artykułach prasowych co do łamania standartów opieki i wychowania w ocenie Kontrolujących przedmiotowe zarzuty są niezasadne i nie znalazły potwierdzenia w analizie stanu faktycznego.

III. Kontrolujący, stwierdzają, iż pracownicy Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg-Zarębiny w Lublinie oraz Domów Rodzinnych Nr 1, 2, 3 i 4 posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz spełniają wymogi określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ocenie Kontrolujących na podstawie analizy dokumentacji pracowniczej, ankiet badawczych oraz rozmów z pracownikami niezbędne w Placówce jest:

- podjęcie działań zwiększających możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników poprzez uczestnictwo w szkoleniach specjalistycznych.
- wsparcie pracy wychowawczej ze strony specjalistów
- umożliwienie wychowawcom uczestnictwa w superwizji wychowawczej
- dostosowanie planowanych dyżurów do potrzeb wychowanków, szczególnie zwiększenie obsady kadrowej w godzinach popołudniowych.

IV. Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, rozmów z pracownikami placówki oraz wychowankami, Kontrolujący stwierdzają, iż w Domach Rodzinnych Nr 1-4 przestrzegane są prawa dziecka. Wychowankowie mają zapewnione odpowiednie warunki bytowe umożliwiające dziecku zaspokojenie indywidualnych potrzeb w zakresie rozwoju emocjonalnego, fizycznego, społecznego oraz właściwej edukacji i organizacji czasu wolnego i zainteresowań.

V. Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, rozmów z pracownikami placówki oraz wychowankami, Kontrolujący stwierdzili, iż wychowankowie Domów Rodzinnych Nr 1-4 mają do własnego dysponowania zapewnioną kwotę pieniężną tzw „kieszonkowe”.

VI. Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji oraz rozmów z wychowankami i wychowawcami Kontrolujący stwierdzają, iż w Domach Rodzinnych Nr 1-4 wychowankowie mają zapewnione wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia.

VII. Kontrolujący stwierdzają, iż analizowana podczas postępowania kontrolnego dokumentacja wskazanych w próbie kontrolnej wychowanków jest zgodna z wymaganiami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

VIII. Kontrolujący stwierdzają, iż proces usamodzielnienia 2 wychowanków D.B. i P.K. poddanych czynnościom kontrolnym był zgodny z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

IX. Kontrolujący, stwierdzają biorąc pod uwagę przeprowadzone rozmowy oraz zapisy zawarte w uzupełnionych przez kadrę pracowniczą ankietach, iż w zespole pracowników Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg - Zarembiny i Domów Rodzinnych Nr 1-4 jest zaburzona komunikacja interpersonalna.

W zespole pracowniczym istnieje konflikt pomiędzy pracownikami a Dyrekcją oraz częścią

Składową część protokołu stanowią nw. załączniki:

1. Statutu Centrum Administracyjnego im. Ewy Szelburg – Zarembiny
2. Statut i Regulamin Domu Rodzinnego, obowiązujący dla Domów Rodzinnych Nr 1 - 4
3. Zarządzenie nr 52/7/2013 Prezydenta Miasta Lublin w sprawie ustalenia regulaminów organizacyjnych placówek opiekuńczo-wychowawczych.
4. Zdjęcia dokumentujące stan pokoju.
5. Notatki służbowe z dnia 07.03.2021 r. i 09.03.2021 r.
6. Zestawienie pobytów wychowanków poza placówką w latach 2017-2021
7. Notatka służbowa z dnia 23.03.2021 r. Koordynatora wychowawcy Domu Rodzinnego Nr 1 dotycząca pomocy w znalezieniu zatrudnienia dla P.K.
8. Notatki służbowe z dnia: 18.12.2020 r., 12/13.01.2021 r, 01.03.2021 r. 05.03.2021 r., 07.03.2021 r., opisujące zachowania w Domu Rodzinnym Nr 1.
9. Wzór ankiety.
10. Szczegółowy opis kwalifikacji tabela nr 1.
11. Jadłospisy za okres od dnia 17.02.2021 r. do dnia 23.02.2021 r. z Domów Rodzinnych Nr 1-4 .
12. Notatka ze spotkania.

Wszystkich ustaleń dokonano na podstawie stwierdzenia stanu faktycznego/ dokonanych oględzin/ udostępnionej podczas niniejszego postępowania kontrolnego dokumentacji służbowej oraz prowadzonych rozmów z dyrekcją, pracownikami wychowankami placówki związanej z dokumentowaniem funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Osobę reprezentującą jednostkę kontrolowaną poinformowano, że przed podpisaniem protokołu kontroli przysługuje jej prawo wnoszenia umotywowanych zastrzeżeń i pisemnych wyjaśnień co do treści i ustaleń zawartych w protokole kontroli w okresie 7 dni od daty przedłożenia protokołu do podpisania.

Osobę reprezentującą jednostkę kontrolowaną zapoznano z prawem możliwości odmowy podpisania protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność wyjaśnienia w formie pisemnej, dotyczącego przyczyn odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli.

Osobę reprezentującą jednostkę kontrolowaną poinformowano, że odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Osobę reprezentującą jednostkę kontrolowaną poinformowano, że może ona zgłosić zarządzającemu kontrolę, czyli Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w ciągu 7 dni od daty podpisania protokołu kontroli, pisemne wyjaśnienie co do zawartych w protokole ustaleń.

Protokół kontroli zawiera 39 kolejno ponumerowanych stron.

Protokół niniejszy, który służy tylko do użytku służbowego sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których po jednym egzemplarzu otrzymują: jednostka kontrolowana oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

wychowawców, na tle stosowanych metod wychowawczych, co w ocenie Kontrolujących utrudnia współpracę i podejmowanie wspólnych i kompatybilnych działań dla dobra wychowanków. Wpływ na powyższe ma także w odczuciu części pracowników niewłaściwa forma zarządzania placówką, pomijanie opinii wychowawców i specjalistów bezpośrednio pracujących z wychowankiem przy podejmowaniu decyzji dotyczących wychowanka. Niekonsultowanie przez kadre zarządzającą z wychowawcami prowadzącymi decyzji co do wychowanka, kwestionowanie metod wychowawczych, brak informacji zwrotnej w zakresie dokonywanych ustaleń i zasad na linii Dyrekcja- Wychowanek. Ponadto zwrócono uwagę na sytuacje, kiedy to podejmowane przez poszczególnych wychowawców decyzje związane z wychowankami albo wzajemnie się wykluczają albo nie są brane w procesie wychowawczym pod uwagę przez osoby zarządzające (Dyrektor, Zastępca), a nawet w ocenie rozmówców mają na celu podważenie autorytetu wychowawcy i jego dyskwalifikację w oczach wychowanków oraz pozostałych pracowników placówki.

Uchybienie i nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli:

1. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, akceptację przez kadre wychowawczą Domu Rodzinnego Nr 1 negatywnego zachowania wychowanka polegającego na odmowie podjęcia działań naprawczo-remontowych w pokoju.
2. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono brak jednolitych zasad dotyczących przekazywania informacji przez wychowawców po zakończonym dyżurze osobie przejmującej dyżur. Zamieszczane wpisy w księgach dyżurów miały różne przekazy i nie zawsze zawierały wytyczne, np. w kwestii ustaleń na dany moment wobec wychowanka. W jednym z Domów Rodzinnych był nieoficjalny system „opisywania” karteczek z wytycznymi i przypinania ich do tablicy informacyjnej w pokoju wychowawców.
3. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono brak możliwości uczestniczenia przez wychowawców w superwizji pracy wychowawczej,
4. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż w kontrolowanej jednostce, podnoszenie kwalifikacji zawodowych wychowawców jest niewystarczające. Z uwagi na charakter pracy szkolenia specjalistyczne wychowawców powinny obywać się cyklicznie z ukierunkowaniem na obszary newralgiczne biorąc pod uwagę specyfikę pracy.
5. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, zbyt małe wsparcie pracy wychowawczej ze strony specjalistów szczególnie psychologów.
6. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, zbyt małą obsadę wychowawców na Domach Rodzinnych Nr 1-4 w godzinach popołudniowych w ciągu dnia gdzie jest konieczność wzmoczonych działań wychowawczych.
7. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, zaburzoną komunikację interpersonalną pomiędzy Dyrekcją placówki a częścią kadry wychowawczej.
8. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż w zespole pracowniczym istnieje konflikt pomiędzy pracownikami a Dyrekcją oraz częścią wychowawców, na tle stosowanych metod wychowawczych.
9. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż Dyrekcja placówki podejmuje samodzielne decyzje wychowawcze dotyczące wychowanków z pominięciem opinii wychowawcy prowadzącego danego wychowanka bądź pomijając całkowicie w procesie decyzyjny wychowawcę.
10. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż Dyrektor placówki przeprowadzał samodzielne rozmowy z wychowankami, których treść ani ustalenia nie były przekazywane wychowawcom prowadzącym.
11. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż Dyrektor placówki zabierał wychowanków do swojego domu w prywatnym czasie pomijając właściwą przy tym procedurę wypełnienia wniosku o urlopowanie wychowanka.

Protokół niniejszy doręczono osobie reprezentującej jednostkę kontrolowaną
w dniu..... 29.06.2021

Kontrolujący:

Kierownik Działu ds. kontroli
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Lublinie

1.....
Marcin Protas

2.....

P. Sylwia Lato przebywa na zwolnieniu

Kierownik Działu ds. kontroli
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Lublinie

Marcin Protas
28.06.2021

KIEROWNIK
Sekcji ds. placówek opieki ucząco-wychowawczych
i wsparcia dziennego
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Lublinie

3.....
Cyranowska
mgr Małgorzata Cyranowska

4.....

P. Rafał Sulik przebywa na urlopie wypoczynkowym

Kierownik Działu ds. kontroli
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Lublinie

Marcin Protas
23.06.2021

Podpis osoby reprezentującej jednostkę kontrolowaną:

• Dyrektor
Centrum Administracyjnego
Im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie

.....
mgr Jacek Środa

04.07.2021 r

Lublin, dnia 05.07.20212021 r.

Starszy inspektor ds. kontroli
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Lublinie

Sylwia Lato
mgr Sylwia Lato

Rafał Sulik
13.07.2021 r.

